

Klidné prožití vánočních svátků

a šťastný nový rok 2024

Vám přeje Obec Nový Malín

MALÍNSKÉ NOVINY

Vážení spoluobčané, rok 2023 se blíží ke svému závěru, je před námi doba adventní a vánoční svátky. Období, na které se jistě všichni těšíme.

Závěr každého roku je mnohdy předurčen k jistému bilancování, i já si tedy dovoluji malé ohlédnutí.

Musím v této souvislosti pochválit všechny pracovníky obecního úřadu, kteří zvládají všechny složité pracovní povinnosti, často spojené s velkým nárůstem byrokracie, se ctí. Jsem přesvědčen, že i vyřizování záležitostí občanů na našem obecním úřadě je na velmi dobré úrovni.

Nesmím zapomenout ani na práci naší obecní společnosti Provozní Nový Malín s.r.o., která i v letošním roce odvedla se svými zaměstnanci velmi mnoho dobré práce v naší obci pro naše občany.

Povedlo se nám v letošním roce vybudovat velkou část optické sítě, kdy se podařilo dovést přípojky optiky k téměř 100 objektům a více než 50 objektů bylo letos připojeno ke službám.

Od začátku letošního roku je v provozu nová budova ZŠ, která je využívána k výuce informatiky, cizích jazyků apod.

Z již realizovaných projektů je třeba zmínit dokončení rekonstrukce budovy č.p. 504, ve které je umístěno zdravotní středisko, výdejna léků, pošta a knihárna. Dokončení první etapy zahrnující nové třetí patro a rekonstruované druhé patro proběhlo v květnu 2023. Další etapa, která obnáší rekonstrukci přízemí včetně vybudování prostornější a modernější knihárny, je dokončována v současnosti. Od ledna 2024 budou znovu otevřeny prostory výdejny léků pro naše občany. Velmi zdařile je v budově

ZS zrekonstruován prostor knihárny, který bude sloužit kromě půjčování knih i pro pořádání kulturních, vzdělávacích a společenských akcí.

V příštím roce bude u budovy zdravotního střediska zahájena rekonstrukce odstavné plochy pro vozidla a v této souvislosti budou realizovány i přístupové chodníky. Současně bude započato s realizací výstavby malé okružní křižovatky na silnici III/44631 u bývalé cukrárny „Karamel“ ve směru na Mladoňov.

Prvním rokem je v provozu bankomat, který byl v rámci nabídnutých podmínek od Moneta Money Bank instalován u budovy obecního úřadu. Jeho využívání je ze strany banky velmi dobře hodnoceno.

V květnu letošního roku začala plánovaná rekonstrukce dolní MŠ č.p. 503 v Novém Malíně. Rekonstrukce vnitřních prostor dolní MŠ byla zdárně ukončena do začátku nového školního roku a v současnosti pokračuje rekonstrukce venkovními pracemi na vybudování nového únikového schodiště, spojovací prosklené chodby apod. V příštím roce pak bude započato s úpravami zahrady v dolní MŠ.

V roce 2023 obec dokončila i rekonstrukci smuteční síně na hřbitově v Novém Malíně a smuteční obřady je tak možné opět provádět i v této síni. V oblasti zvýšení bezpečnosti dopravy na našich místních komunikacích se podařilo zřídit dvě zóny s úpravou rychlosti do 30km/hod. Jedná se o lokalitu „Na Lužích“ od Veterinární kliniky až po bývalou karosárnu a dále pak o lokalitu „U poldru“. Z důvodu zlepšení rozhledu pro řidiče bylo osazeno dopravní

zrcadlo proti výjezdu z místní komunikace na hlavní silnici u budovy bývalé METRY.

V letošním roce byly dokončeny a zkolaudovány obě retenční nádrže VN 3 na toku Malínského potoka a RN4 na bezjmenném toku u železničního propustku nad Poldry.

Je třeba zmínit i práce na rekonstrukci a opravách místních komunikací, údržbu zeleně v obci či provozování vodovodu, kanalizace, kompostárny, sběrného dvora, údržbu a úklid autobusových zastávek atd.

Rok 2024 bude pro naši společnost zřejmě ještě složitější, než rok letošní. Čeká nás období v oblasti nárůstu cen energií a dalších komodit, od ledna 2024 bude účinný rovněž konsolidační daňový balíček. V této souvislosti bych rád zmínil, že obec bude pokračovat v rozvoji energetického managementu a posílení energetické bezpečnosti a soběstačnosti obce pomocí nejmodernějších technologií.

V roce 2024 nás čeká rekonstrukce MK č. 43c (horní konec obce, Vyhlídal, Strachota), Budeme pokračovat v přípravě umístění FVE na některé objekty ve vlastnictví obce (př. ČOV, OÚ, DPB, dolní MŠ apod.). Dojde k úpravě míst určených pro kontejnery na ukládání tříděného odpadu v lokalitách u ZŠ, u horní MŠ a u budovy bývalého Svazarmu. V případě získání dotace z IROP bude v součinnosti s obcí Hradišín zahájena ve druhé polovině roku 2024 realizace výstavby cyklostezky Nový Malín – Hradišín. Následně pak bude realizována cyklostezka v úseku Dolní Studénky (Třemešek) – Nový Malín (bývalá cihelna).

Samozřejmě kromě výše uvedených projektů budou realizovány i další, př. opravy dalších místních komunikací, pokračování ve výstavbě optiky, výměna potrubí hlavního vodovodního řadu, příprava projektů na celkovou rekonstrukci DPS včetně zateplení, pokračování výstavby cesty za školou, příprava projektů na MVE II, zpracování projektu na odbahnění retenční nádrže U Poldru.

Jsem velmi rád, že se v letošním roce povedlo navázat na „předcovidovou“ spolupráci s polským městem Sobotka v souladu s uzavřenou Smlouvou o partnerství a spolupráci.

Rozvoj další spolupráce se pak předpokládá na úrovni dětí ze ZŠ obou obcí

i na úrovni dalších zájmových organizací a spolků (př. hasiči, fotbalisté, stolní tenisté apod.).

Na závěr několik slov k práci zastupitelstva a rady. Chci všechny ujistit, že naše rozhodnutí jsou přijímána po zvážení všech argumentů, s ohledem na reálné finanční možnosti a s perspektivou dalšího rozvoje obce a zkvalitňování každodenního života občanů.

Zároveň mne mrzí, že někteří zvolení zastupitelé se neustále zabývají především kritikou prakticky všech kroků vedení obce, ostatně jejich názory jsou pravidelně publikovány i v našich novinách.

Nakonec tedy záleží na Vás, obyvatelech naší obce, jak vše vnímáte a zda jste spokojeni s životem v Novém Malíně, který je naším společným domovem.

Přeji Vám všem příjemné nadcházející adventní období, mnoho společenských a kulturních zážitků při návštěvě adventních koncertů a Vánočního jarmarku, klidné a pokojné Vánoce a v novém roce 2024 pevné zdraví, hodně štěstí a dobré nálady.

S úctou

Mgr. Marek Štencel
starosta obce

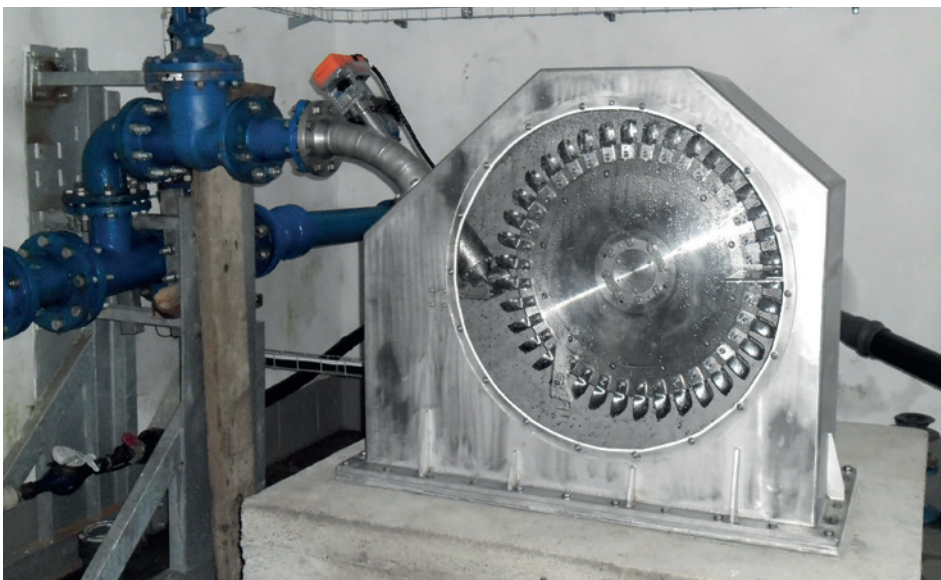
Provoz malé vodní elektrárny /MVE/ v Novém Malíně

Od zahájení provozu MVE uběhlo 8 let. MVE je technickou raritou – přímo na vodovodním řadu je nainstalovaná Peltonova turbína. Turbína využívá energie vody, získané díky převýšení vodovodního přivaděče a následně odtéká vodovodním potrubím do vodojemu VDJ 200. Součástí zprovoznění MVE byl i zrekonstruovaný vodovodní přivaděč, který vede přímo Malínskou roklí. Náklady na vybudování celého díla dělaly cca 8,2 mil. Kč, z toho cena technologické části na výrobu energie činila 2,2 mil. Kč. Dotace OPŽP činila 982 tis. Kč. Předpoklad návratnosti investice do technolo-

gického soustrojí byla plánovaná právě na 8 let. PNM získala licenci na výrobu energie z MVE v listopadu 2015. Povolená smluvní výroba se rozjela od led-

na 2016. V příloze předkládám tabulku a grafy, ze kterých je patrné, v jakých měsících je výroba nejefektivnější a že za celé období osmi let výroba činila necelé 3 mil. Kč. Výkupní cena se skládá ze dvou složek, tou první je smluvní cena s ČEZ a.s. a tou druhou složkou je „Zelený bonus“ operátora trhu s energiemi. S myšlenkou využít energetický potenciál vody z vodovodního přivaděče přišel zhruba před 22 lety tehdejší zastupitel Jiří Vénos a díky zarpustilosti starosty p. Josefa Mináře byl projekt zdárně dokončen. Výstavbu tohoto díla jsme museli v letech 2012 obhájit a všechny přesvědčit o jeho významu a ekologickém přínosu do budoucna. Jsem ráda, že jsme se s tehdejšími vedením obce nenechali odradit škarohlídy, kteří výstavbu MVE negativně komentovali.

Lenka Tylová
místostarostka obce

Prodej štípaného dříví

Naše obecní společnost přišla na jaře letošního roku s nabídkou prodeje štípaného dříví. Tento nápad se zrodil díky zdražení energií, dřevěných briket a také protože část areálu dřevoskladu jsme pronajali lesní společnosti, se kterou jsme se dohodli na pravidelném přísunu dřevní hmoty. Na základě vyhodnocení poptávky, kterou jsme uveřejnili v minulém zpravodaji, jsme se rozhodli a zakoupili štípací automat. Štípaní a práce se dřevem je pro nás nová pracovní činnost. Pomalu se učíme. Od září jsme do konce října prodali našim občanům 160 m³ štípaného tvrdého dříví. Objednávky přijímají kolegyně na Provozní, které se vyptají na podrobnosti: kdy, kam, kolik a v jaké velikosti dřevo nachystat a naši šikovní zaměstnanci, kteří se jinak starají o zeleň, kompostárnu a úklid obce, se pustí do štípaní. Štípaní dříví je pouze doplňková činnost, která PNM přináší další zaměstnanost a našim občanům možnost jednoduchého nákupu štípaného dříví. Do konce roku 2023 prodáváme 1m³ tvrdého dřeva za 1800 Kč a 1m³ měkkého dřeva za 1300 Kč. Od r. 2024 z důvodu změny sazby DPH bude cena zvýšena.

Jestli máte o štípané dříví zájem, kontaktujte nás na provozně Provozní Nový Malín s.r.o. osobně nebo můžete volat na tel.číslo 588 881 971. Můžete poslat i email: kuchtikova@novymalin.cz ; kurilova@novymalin.cz

Lenka Tylová
místostarostka obce

Přechod na elektronickou verzi novin

Milý čtenáři,
Malínské noviny vychází v různých intervalech v tištěné verzi už od roku 1988. Za tu dobu prošly mnoha změnami. Jak se mění doba, mění se i naše noviny a způsob jejich distribuce. V roce 2024 nás čekají v tomto ohledu změny.

1. Jaké změny máme na mysli?

V roce 2008 byl náklad novin 1000 ks, jejich rozsah 12 stran a byly černobílé. Současný náklad je 1350 výtisků, rozsah je 50 stran a 16 stran přílohy, noviny jsou celobarevné. I když zásadně nestoupí jejich náklad, počet stran vzrostl o 450% a stále rostou náklady na barevný tisk. To chceme změnit a využít finanční prostředky lépe.

2. Jak to uděláme?

Náklad prvního březnového výtisku v roce 2024 snížíme na 500 ks. **Noviny jsou a budou i nadále k dispozici v elektronické verzi včetně přílohy na webových stránkách naší obce www.novymalin.cz/sekce/malinske-noviny, kde si je můžete pohodlně přečíst nebo stáhnout.** O tom, že noviny vyšly, Vás budeme informovat v aktualitách, obecním robotem a na facebooku naší obce. Pokud nejste přihlášení k odběru novinek z Obecního úřadu, jednoduše se zaregistrujte na webu obce.

Odběr novinek

REGISTROVAT K ODBĚRU NOVINEK

3. Proč to děláme?

Tímto krokem zásadně snižujeme náklady na tisk. Ušetřené peníze tak využijeme na podporu stávajících či nových aktivit pro naše občany v oblasti kultury. Zároveň přechodem na elektronickou

verzi a snížením počtu výtisků snižujeme zatížení přírody a životního prostředí.

4. Noviny v tištěné podobě.

Noviny již tedy **nebudou doručovány občanům do všech domácností**

Tištěné noviny doručíme do našich domů pro seniory, k dispozici budou u vchodu na obecní úřad, na Provozní Nový Malín, v knihovně na zdravotním středisku, v Mladoňově „U Barborky“ a na dalších místech, o kterých Vás budeme včas informovat. K dispozici bude celkem 500 výtisků. Pokud se ukáže v průběhu roku, že je zájem menší nebo větší, upravíme počet výtisků dle skutečného zájmu čtenářů.

Pokud Vám něco v Malínských novinách chybí či máte námět na příspěvek, pište na nimmerrichterova@novymalin.cz nebo volejte 588 880 415.

Děkujeme vám všem, kteří noviny čte a přispíváte do nich. Věříme, že tato změna najde u vás pochopení.

Dana Nimmerrichterová

ve spolupráci s obcí
NOVÝ MALÍN

vyhlašuje

HUMANITÁRNÍ SBÍRKA TEXTILU

Máte doma starší nebo nepotřebné oblečení a nevíte co s ním?
Nevyhazujte ho! **Dejte mu šanci na druhý život!**

Co můžete darovat?

Věci zachovalé, čisté a nepoškozené.
Oděvy, oděvní doplňky, párovou obuv, bytový textil a hračky.
Vše zabalené v igelitových pytlích.

Darovaný textil přijímáme
**VE SBĚRNÉM DVOŘE
obce NOVÝ MALÍN**

22.11. 10 - 15 h a 23. 11. 10-18 h
29.11. 10 - 15 h a 30. 11. 10-18 h
6. 12. 10 - 15 h a 7. 12. 10-17 h

Darovaný textil doplní sklad
Textilní banky.cz kde zůstane
uložen pro potřeby sociálně
slabších a osob v krizi.

Všem dárcům DĚKUJEME

V případě dotazů prosím volejte +420 776 175 707

Svoz odpadů v roce 2024

Vážení spoluobčané,
rád bych vás stručně seznámil se změnami v systému svozu odpadů v roce 2024.

Sběr a svoz směsného komunálního odpadu (popelnic) bude od 1. 1. 2024 probíhat následovně:

Platba za svoz směsného komunálního odpadu i samotný svoz bude probíhat stejně jako doposud. Koupíte si lístky na jednorázové svozy, nebo celoroční známky. Svoz proběhne vždy, když popelnici opatřenou celoroční „známkou“ nebo lístkem připravíte ke svozu. **Popelnice budou v průběhu lednových až březnových svozů osazovány čipy.** Čipování popelnic bude provádět svozová společnost. **V lednu až březnu 2024 (v termínech svozů komunálního odpadu) je tedy potřeba popelnici připravit ke svozu, i kdyby nebyla plná!**

Očipovanou popelnici poznáte tak, že:

- u plastových popelnic bude pod horní přední hranou popelnice umístěn oválný červený plastový předmět („čip“),
- u kovových popelnic bude v horní části popelnice (zvenku) připevněn černý plastový oválný předmět.

Čip bude obsahovat tyto informace:

- objem popelnice v litrech (většinou jsou to tyto typy: 110 litrů kovová, popřípadě 120 či 240 litrů plastová)
- druh odpadu
- číslo popisné, ke kterému popelnice „patří“
- jméno a příjmení poplatníka.

ZMĚNA PROVOZNÍ DOBY KOMPOSTÁRNY A SBĚRNÉHO DVORA V ROCE 2024

SBĚRNÝ DVŮR

leden, únor + prosinec březen - listopad

Út : 10 - 15 hod Út : 10 - 15 hod

Čt : 10 - 17 hod Čt : 10 - 18 hod

KOMPOSTÁRNA

duben - říjen listopad

Út a Čt : 10 - 18 hod Út a Čt : 10 - 17 hod

So: 8 - 13 hod So: 8 - 13 hod

Sběr a svoz tříděného odpadu bude od 1. 1. 2024 probíhat následovně:

Svoz plastů – **plasty** budou od 1. 1. 2024 do 31. 3. 2024 svázeny stejně jako doposud, tzn. ve žlutých pytlích a v níže uvedených termínech. Do pytlů na plasty bude možné ukládat i nápojové obaly, tedy nápojové kartony a nápojové plechovky. Od 1. 4. 2024 budou plasty svázeny ve 240 litrových nádobách. Tyto nádoby obdržíte zdarma, oproti podpisu smlouvy o zápujčce. Podrobnosti k předání nádob budou občanům včas oznámeny.

Svoz papíru a papírových kartonů – **papír** bude od 1. 1. 2024 do 31. 3. 2024 svážen stejně jako doposud, tedy „balíčkovým způsobem“, v níže uvedených termínech. **Prosíme, nedávejte papír do plastových pytlů.** Papír předávejte v krabicích, popřípadě pevně svázaných balíčcích. Usnadní se tím následné zpracování papíru a nevytváří se takto další plastový odpad. Od 1. 4. 2024 bude papír svážen ve 240 litrových nádobách. Princip bude stejný, jako je uveden u plastů.

Od 1. 1. 2024 bude svoz směsného komunálního odpadu, plastů, nápojových kartonů, nápojových kovů a papíru provádět svozová společnost Marius Pedersen a.s.

Termíny svozů PLASTU A PAPÍRU v roce 2024:

PLASTY

Svoz plastů bude probíhat v následujících termínech (1 x měsíčně v pátek):

5. 1., 2. 2., 1. 3., 29. 3., 26. 4., 24. 5., 21. 6., 19. 7., 16. 8., 13. 9., 11. 10., 8. 11., 6. 12. 2024.

PAPÍR

Svoz papíru bude probíhat v následujících termínech (1 x měsíčně ve středu):

17. 1., 14. 2., 13. 3., 10. 4., 8. 5., 5. 6., 3. 7., 31. 7., 28. 8., 25. 9., 23. 10., 20. 11., 18. 12. 2024.

Z praxí ověřených zkušeností vyplývá, že čipování výrazně pomáhá ke snížení množství produkovaného směsného komunálního odpadu. Občané nad odpady více přemýšlí a ve větší míře třídí. Cílem této změny tedy rozhodně není zatěžování občanů zbytečností, ale naopak zavádění takových opatření, která povedou ke zlepšení systému svozu odpadů, ke snížení jejich produkce, vyšší míře třídění a v neposlední řadě i ke snížení nákladů na odpadové hospodářství. Doufáme, že obec Nový Malín nebude výjimkou a tato změna bude mít i u nás pozitivní dopady.

Vzhledem k tomu, že každá změna sebou přináší i problémy a komplikace, žádáme vás o shovívavost a pomoc při zavedení nového systému sběru odpadů. Věříme, že změny v systému sběru a svozu tříděného odpadu přispějí nejen k většímu komfortu sběru, ale také ke snížení nákladů, vyšší míře třídění a snížení množství odpadů ukládaných na skládku.

... a myslete na to, že:

NEJLEPŠÍ ODPAD JE TEN, KTERÝ VŮBEC NEVZNIKNE!

Vladimír Faltus
technik OÚ

Mít aktuální informace v Malíně? Jde to pomalu...

Vážení spoluobčané, sešel se rok s rokem, pomalu se připravujeme na Vánoce a nezadržitelně kráčíme ke konci dalšího kalendářního roku. Toto období je typické pro zamyšlení, zda-li jde me tou správnou cestou... Rozhodujeme se každý den nejlépe, jak umíme. Zda dobře či špatně ukáže čas, ale získáváme tím zkušenosti, které nás činí bohatšími, protože jít do neznáma je lepší než zůstat stát tam, kde nic není.

Zamyslíme-li se nad situací u nás v obci, všichni víme, kdo obec vede, které priority si současná koalice vytyčuje, ale už méně jaké má vize do budoucna, kde vidí Nový Malín za pět, deset let...

Ovládá-li současné vedení umění jak zacházet s mocí, aby se dosáhlo úspěchu, zhodnotí čas, případně další volby. Do těch příštích je ale ještě daleko, proto se snaží nynější opozice, kterou tvoří zvolení zastupitelé za Perspektivu pro Nový Malín a Společně pro Malín, nastolovat taková témata, na kterých by s koalicí mohla najít shodu i přesto, že se zatím naše představy o směřování obce výrazně rozcházejí.

Jedním z takových témat, která nabádají příležitost ke vzácné shodě, a ke kterému se zastupitelé za Perspektivu zavázali ve volbách, byl cíl zlepšit informovanost občanů, zveřejňovat aktuálně jednání zastupitelstev i rozhodování Rady obce. Každá obec je obcí občanů, kteří v ní mají svůj domov, potkávají se v obchodě, u lékaře, v knihovně či v restauraci, kam se vrací večer z práce či kde odpočívají. Tento prostor je nám společný a chceme vědět, co se v naší obci děje, případně, kam směřují prostředky, o kterých rozhoduje vedení obce. Kandidáti současné opozice dali před volbami jasně najevo, že se budou snažit využívat technologie ke zlepšení obecní informovanosti občanů. Minimálně třikrát předložili už jako zastupitelé návrh na změnu Jednacího řádu ve smyslu používat internet v komunikaci s občany. Zastupitelé za Perspektivu pro Nový Malín založili své webové stránky, používají sociální sítě a snaží se komunikovat s občany či je objektivně informovat o dění v obci.

Co je však zásadní? Že doposud nebyla nalezena shoda s koalicí ani na tom, že by samotné veřejné jednání zastupitel-

stva obce bylo přenášeno online a vznikl audio-videozáznam, který by byl umístěn na stránkách Obce Nový Malín. Toto je dnes přece běžný postup ve velkém počtu obcí ČR. Přitom na přímý přenos ze zasedání zastupitelstva se ustanovení zákona o ochraně osobních údajů neaplikuje, protože při něm nedochází ke shromažďování osobních údajů. Cokoliv přenášet přes internet dnes umožňují technologie hlavně občanům, kterým zdravotní či časová indispozice neumožňuje dostavit se na Obecní úřad osobně v čase konání zastupitelstva. Může to být záměr mít na zastupitelstvu minimální účast občanů a tím omezit diskusi také na minimum..? Odpověď ponechám na čtenáři.

Chceme stát dál na místě a hledat důvody, proč to nejde? Co jiného by přece mělo být víc veřejné než veřejné jednání Zastupitelstva obce?

Občané by častokrát byli překvapeni, jak jednoduše projdou schválením milionové úvěry či rozpočtové změny ve smyslu navyšování rozpočtu na nekonečnou realizaci rekonstrukce Zdravotního střediska, na rekonstrukci dolní mateřské školky, či doposud neobjasněný investiční záměr nákupu Dřevoskladu v hodnotě 41 478 696 Kč v roce 2022, vše realizováno společností Provozni Nový Malín, za jejíž závazky a úvěry samozřejmě ručí obec svým majetkem, poněvadž Obec Nový Malín je jejím jediným a stoprocentním vlastníkem. Stejně tak jako nyní velmi rezonující téma odpady, na které se vede intenzivní diskuse mezi zastupiteli, bohužel však bez účasti občanů, protože tato jednání jsou na přání koalice neveřejná (tzv. pracovní zastupitelstvo). Proč? Rozhodujeme o tom, kolik se bude platit za odpady, za vodu, za nemovitosti a občané by měli vědět, jak uvažuje vedení obce a jejich zvolení zastupitelé.

Je opravdu našim zájmem zveřejňovat témata, která se v obci a na zastupitelstvu otevírají?

Mají občané zájem sledovat dění obce v aktuálním čase?

Věříme, že na obě otázky si pozorný čtenář a volič odpoví ano, a proto zastupitelé za Perspektivu začali pořizovat audiovizuální záznam, který je upraven tak, aby nebyly vidět konkrétní osoby, ale aby záznam kopíroval celé jednání zastupitelstva. Této úpravy a mravenčí práce se ujal Ing. Jiří Tejkl, včetně umístění záznamu na YouTube kanál pod názvem např. „**Záznam 7. veřejného zasedání zastupitelstva obce Nový Malín ze dne 21. 9. 2023**“, za což mu velmi děkujeme. Pod tímto názvem budou dohledatelná a zveřejněna všechna další jednání zastupitelstev obce

Nový Malín, jen se změnou pořadového čísla zastupitelstva. Do doby, než obecní úřad sám začne zveřejňovat záznam jednání zastupitelstva, budeme občanům obce touto cestou umožňovat, aby se mohli seznámit s tím, jak zastupitelstvo pracuje a jak jimi zvolení zastupitelé naplňují své předvolební sliby.

Americký průmyslník Henry Ford jednou řekl, že spojení je začátek, setkávání pokrok a spolupráce je úspěch.

Proto budeme spolupracovat dál na věcech, o kterých si myslíme, že jsou dobré a prospěšné nejen proto, že mají šanci na úspěch, ale proto, že zkvalitní život v naší obci.

Děkujeme za Vaši přízeň.

Mgr. Hana Bednářová
zastupitelka

Hana Bednářová

Komunitní život v naší obci

Je to jeden ze stěžejních bodů v předvolebním programu Perspektivy pro Nový Malín, který je mi velmi blízký a také dále bude. Cílem je zapojit širokou veřejnost při různých příležitostech, upevňovat dobré sousedské vztahy, navazovat spolupráci mezi místními spolky, spojit všechny generace a jít příkladem našim dětem.

Pokud mohu zhodnotit uplynulý první rok od voleb, věřím, že jsme se vydali správným směrem. Na podzim jsme nastartovali zajímavým dopravním projektem, na kterém s námi spolupracovala obec, základní škola i obě mateřské školy, se vznikem a členstvím některých našich členů v Malínském kulturním a osvětovém spolku se podařilo zorganizovat několik zajímavých přednášek. Za velký úspěch považuji dubnové Velikonoční dílničky pro děti, Láskovnick, Snídaně v trávě a v neposlední řadě Jablíčkový den, který nově proběhl pod hlavičkou Malínských alejí. Celá akce byla natolik obsáhlá, že si zaslouží samostatný článek. V rozvíjení a zkvalitňování komunitního života chceme nadále pokračovat.

Lucie Gieslová
zastupitelka obce Nový Malín

Lucie Gieslová

Daň z nemovitosti

V Novém Malíně máme jednu z nejvyšších daní z nemovitých věcí v kraji. I letos jsme dokonce platili více než obyvatelé v Olomouci.

Vzhledem ke strmému růstu životních nákladů, které nás tento rok potkaly, jsem několikrát navrhoval snížení daně z nemovitých věcí na nejmenší možnou hodnotu tak, jak je to běžné v okolních obcích. Do roku 2023 byla celá tato daň příjmem obce, a proto pro její snížení nehlasovalo dostatečné množství zastupitelů.

Parlamentní zákonodárci ovšem chtějí přerozdělovat co nejvíce peněz a v době konání 7. zastupitelstva obce jsme měli informace směřující k tomu, že letos poslanci odsouhlasí povinné navýšení daně z nemovitých věcí navíc o část, která bude čistým příjmem do státního rozpočtu.

HROZILO NÁM JEŠTĚ DALŠÍ NAVÝŠENÍ UŽ TAK VYSOKÝCH SOUČASNÝCH DANÍ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ. A TO NAD ÚNOSNOU MEZ.

Při tomto nehezkém výhledu do budoucnosti a při nabyté znalosti toho, že i obecní zastupitelé chtějí přerozdělovat co nejvíce peněz, bylo nutné odsouhlasit snížení daně o to nově zamýšlené navýšení pro stát. Alespoň to se podařilo. I tak zůstává daň z nemovitých věcí v porovnání se stejně velkými obcemi v Novém Malíně jednou z nejvyšších v kraji a máme tedy prostor pro její další snižování.

Ing. Michal Korytář
zastupitel obce

Michal Korytář

Uběhl rok od voleb obecního zastupitelstva

Volební uskupení Perspektiva pro Nový Malín v září 2022 vyhrálo v Novém Malíně komunální volby s počtem 6 zastupitelů. Po vyhraných komunálních volbách ale bylo jasné, jak jsou karty rozdány, politické síly se rozdělily na

„Koalici“ – 8 zastupitelů a „Opozici“ – 6 zastupitelů Perspektivy pro Nový Malín a 1 zastupitel za Společně pro Malín. Všechny návrhy pro jednání obecního zastupitelstva, které vzešly z „opozice“, nebyly schváleny, neboť nedostaly potřebnou nadpoloviční většinu hlasů všech zastupitelů. I když se, dle mého názoru, jedná o návrhy, které jsou pro obec a její občany přínosné a vhodné, koaliční zastupitelé vždy hlasují proti, nebo se hlasování zdrží.

Zastupitelé za Perspektivu předložili mimo jiné na program zasedání OZ tyto body:

1. Etický kodex člena zastupitelstva Obce Nový Malín
2. Zřízení odborných komisí jako poradních orgánů obecního zastupitelstva
3. Návrh na doplnění jednacího řádu obecního zastupitelstva (zejména o doplnění streamování jednání OZ) – opakovaně
4. Návrh na zřízení dozorčí rady PNM – opakovaně
5. Stanovení minimální ceny za prodej obecního pozemku
6. Zveřejnění organizační struktury obecního úřadu a PNM Nový Malín
7. Zasilání mailových notifikací občanům při zveřejnění dokumentu na úřední desku obecního úřadu
8. Náprava havarijního stavu uliček od restaurace U tygra k cihelně
9. Návrh na snížení koeficientu daně z nemovitých věcí – opakovaně.

V uplynulých 12-ti měsících také proběhly 4 x ambulantní zastupitelské hodiny, z nichž vzešly tyto podněty od občanů:

- upozornění na toulavé psy v části u obecního úřadu, kostela a okolních uliček k traktorce
- stav uličky a okolních nemovitostí v uličce u traktorky
- přerostlé tují a vzrostlé jehličnany na Hypoteční
- stížnost rodičů - neshody trenérů fotbalu dětí a předsedy Sokola Nový Malín
- námět na zřízení redakční rady a obsah Malínských novin
- řešení dopravního značení u veterinární kliniky

Proběhla také schůzka na téma „školsví“ za přítomnosti ředitelky školy Mgr. Jany Švábové a starosty obce Mgr. Marka Štencla. Na schůzce byla diskutována nabídka kroužků, stravo-

vání, rada školy, koncept rozvoje školy a školní zahrada.

Slycháváme, že zastupitelé za Perspektivu jen kritizují a že vlastně ničeho nedosáhli. I přesto, že naše návrhy nejsou potřebnou většinou schváleny, neznamená to, že se nic neposouvá k lepšímu. Mnoho novinek podle nás vzešlo právě z našeho úsilí, které nepolevuje. Impulzem pro naši práci a pro předkládání dalších návrhů jsou mimo jiné i podněty vás, našich spoluobčanů, za které děkujeme, stejně jako za vaše připomínky i slova kritiky a chvály, se kterými se snažíme pracovat.

Život obce a její správa vyžaduje znalost mnoha oblastí, což úzká skupina členů obecní rady nebo členů zastupitelstva není schopna kvalifikovaně obsáhnout. Je proto běžnou praxí drtivé většiny měst a obcí, že zřizují odborné komise, ve kterých se zapojují zastupitelé a občané fundovaní v dané oblasti, nebo jen zapálení spoluobčané. V naší obci je ale zřízení odborných komisí vládnoucí koalicí zapovězeno. Je nám to moc líto a tiše můžeme závidět okolním obcím, jaké nápady a projekty se v těchto obcích realizují právě díky nadšeným lidem v těchto odborných komisích v oblasti spolkového života, sociální oblasti, bezpečnosti, územního rozvoje, životního prostředí a v dalších oblastech. Jsme do počtu obyvatel druhou nejpočetnější obcí Olomouckého kraje a rada naší obce už několik volebních období odmítá komise ustanovit, což je, dle mého názoru, ke škodě naší obce.

Ing. Petr Kuba
zastupitel

Petr Kuba

Rok od voleb za námi ...

Do obecního zastupitelstva jsem byl zvolen na kandidátce volebního uskupení Perspektiva Pro Nový Malín jako její nejstarší zástupce.

První studená sprcha přišla na ustávajícím zasedání, kde všechna místa ve vedení obce obsadili Nestraníci a lidovci. Na volební uskupení, kterému dalo důvěru nejvíce lidí, nezbylo vůbec nic.

Druhá studená sprcha následovala vzápětí, naivně jsem se domníval, že na obci začnou pracovat výbory a komise složené ze zastupitelů i občanů, a budou se věnovat oblastem, které se občanů dotýkají – problematice odpadů, cenám energií, zamýšlené výstavbě, plánovaným investicím, vzhledu obce, životním prostředím, kontrole hospodaření...

Všechno smeteno ze stolu, prý to není zapotřebí. Na posledním jednání obecního zastupitelstva doslova řekl bývalý starosta pan Minář: „Hned po nástupu jsem všechny komise zrušil a bylo to nejlepší, co jsem mohl udělat.“ A stávající starosta pan Štencel doplnil: „A já jsem to tak zdědil a budu v tom pokračovat.“

Upřímně řečeno, jako zastupitel nevím vůbec nic o tom, co se na obci děje, co se zamýšlí, na co budou vydávány milióny z obecní kasy. Praxe je taková, že v mnoha projednávaných bodech těsně před jednáním zastupitelstva obdržíme jako zastupitelé pouhé názvy bodů.

A pak přímo na jednání zastupitelstva se tyto body osmi hlasy z patnácti schválí, i kdyby se jednalo o naprosto špatné rozhodnutí.

Závěr je jasný, správa naší obce má zcela nedůvěryhodný charakter a podlamuje důvěru některých občanů i zastupitelů v poctivé jednání.

Ing. Miroslav Vinkler
zastupitel

Miroslav Vinkler

Slovo zastupitele 11/2023

Jako zastupitelka jsem právně odpovědná za jednání ve své funkci, podléhám trestněprávní zodpovědnosti dle trestního zákoníku, které se vztahuje nejen na úmyslné činy, ale i na nedbalost. Mojí povinností je plnit svěřené úkoly a hájit zájmy občanů. Nesu odpovědnost za nakládání s obecním majetkem. Musím jednat s péčí řádného hospodáře, jak praví zákon o obcích a občanský zákoník.

Mým právem je pokládat otázky členům obecní rady a starostovi. Proto pokládám otázky, které zajímají mě i občany, kontroluji postupy, strategická rozhodnutí a nakládání s obecním majetkem. Ano, zdůrazňuji „s obecním majetkem“ neboť finance, o kterých rozhoduje rada obce a zastupitelstvo patří obci a občanům Nového Malína.

Zajisté Vás zajímá, stejně jako mě:

1. Jaký je důvod investice „dřevosklad“?
2. Jaký je podnikatelský záměr využití areálu dřevoskladu?
3. Jaká je doba návratnosti této investice?
4. Proč obec ručí a platí za koupi objektu, který dále bude ve vlastnictví Provozní Nový Malín s.r.o.?
5. Kdo a jakým způsobem bude dále splácet tuto investici?

Od pana starosty žádám písemnou odpověď od 14. 12. 2022. Na opakované urgence, ať již slovní nebo písemné, pan starosta neodpovídá. Znat odpověď na tyto otázky je zásadní. Je totiž důležité vědět jak, proč a s jakým záměrem se peníze z obecního rozpočtu investují. Transparentní hospodaření obce je základem naší snahy.

MUDr. Mgr. Veronika Solařová
zastupitelka

Veronika Solařová

**Příspěvky v této
rubrice vyjadřují
pouze názor
jejich autora.**

**Nejde o oficiální
informace vydavatele
Malínských novin.**

Pohodové Vánoce a krásný nový rok 2024 přejí zastupitelé

Hana Bednářová, Lucie Gieslová, Veronika Solařová, Michal Korytář, Petr Kuba, Miroslav Vinkler.

Lesní školka v Malíní

Kdo chodí rád na procházky na Poldry, jistě si již dávno všiml, že u rybníka stojí jurta. Tato zateplená jurta poskytuje od září do července zázemí dětem z Lesní školky v Malíní. Kapacita lesní školky je šestnáct dětí a každým rokem je velmi rychle naplněna. U zrodu lesní školky stáli tři kamarádi. Hlavní organizátor Bc. Renata Čechová, dále Mgr. Lenka Krahulcová a Mgr. Marcel Minář. Tito tři kamarádi se stali i průvodci dětí v lesní školce. Všichni mají bohaté zkušenosti v pedagogické činnosti s dětmi všech věkových kategorií a po dlouhých letech společné práce tvoří opravdu harmonický fungující celek. Renata je managem celého projektu. Marcel ztělesňuje mužský element při práci se dřevem, kosou, při dovádění v přírodě nebo stavění nových hracích prvků kolem školky. Lenka je pro děti jistotou a nabízí jim vždy otevřenou láskyplnou náruč plnou pohádek písní a milých slov.

Ptáte se, co tak výjimečného taková školka dětem nabízí? Je toho opravdu mnoho. To, co děti na Lesní školce nejvíce milují, je pobyt v přírodě. Každé ráno bez ohledu na počasí děti vyráží do okolních lesů a luk, kde tráví celý den. Lezou po stromech, brodí se v potoce, užívají si přírodu všemi smysly ve znamení hesla: „Není špatné počasí, jen špatné oblečení!“ Pokud je ale počasí opravdu nepříznivé, věnují se dětem v přilehlém přístřešku např. výtvarným a pracov-

ním činnostem. Jeden den v týdnu si děti samy vaří oběd venku na ohni nebo na kamínkách uvnitř jurty. Při přípravě oběda si děti výborně procvičí jemnou motoriku prstů, naučí se pracovat s nožem, struhadlem a samozřejmě takový oběd víc chutná. Spoustu času zabere i péče o vyvýšené záhonky kolem jurty a hrací prvky, jako jsou houpačky, pirátská loď, kuchyňka, bylinková spirála, ještěrkoviště a hmyzí hotel. Při těchto pracech se děti velmi dobře naučí být za sebe zodpovědné a přemýšlet nad riziky svého chování. Pod širým nebem se také zpívá, hraje na nástroje, tančí a spinká. Děti odpočívají ve vlastních spacácích „pod olšinkami“ klidně i během října.

Specifikem Lesní školky v Malíní je využití prvků Waldorfské pedagogiky. Typickým znakem této pedagogiky jsou rituály. Během roku si tak děti mohou prožít například Svatováclavskou a Mi-

chaelskou slavnost. Před Vánoci je čeká putování za svatým Martinem a vyzkouší si projít adventní spirálou. Na jaře děti můžete potkat v masopustním průvodu, nebo jak vynášejí Morenu. Příchod léta pak začíná Otevíráním studánek a pokračuje Letnicemi, Senosečí a Svatojanskou slavností. Většinu těchto slavností děti prožívají ve školce společně se svými rodiči, protože aktivní spolupráce rodičů je dalším velmi důležitým pilířem pro dobré fungování celé lesní školky.

Dětem je tu dobře i přesto, že zde není trvalý přísun vody a elektrické energie. Nenásilně se tak naučí s těmito zdroji zacházet hospodárně.

Nezbývá než popřát všem z Lesní školky v Malíní, aby ten další školní rok byl plný dětského smíchu, dobrodružství a vzájemného porozumění.

Bc. et Bc. Hana Pustějovská, DiS.

DOLNÍ MŠ

Letošní 1.září bylo pro naši školku výjimečné. Po čtyřech měsících jsme se vrátili do zrekonstruované budovy. Školka se leskne novotou a nám všem, dětem, rodičům a zaměstnancům se moc líbí.

Naše školka se při práci s dětmi inspirovuje novým vzdělávacím programem Začít spolu. Program nabízí prostor, ve kterém se dítě učí samostatně myslet. Chyba je přirozenou součástí procesu učení, stejně jako zodpovědnost za sebe sama a svou práci. Nově zrekonstruované třídy Motýlků a Berušek jsme upravili podle potřeb programu. Ve třídě vznikla centra (koutky) s názvy Ateliér, Dílna, Divadlo, Číslice a písmena, Písek, Kostky, a Pohyb. Centra vytváří podnětná prostředí, která aktivují děti ke hře a poskytují příležitost procvičovat a získávat nové dovednosti. Činnosti v centrech spojuje společné téma. V současné době máme zvolené téma Ovoce a zelenina, podzim a přátelství.

Pedagog dětem nabízí práci v centrech, dítě si samo vybírá a stává se spoluzodpovědné za svou práci. Na závěr práce děti svou činnost v kruhu prezentují a hodnotí. Dle našich postřehů děti aktivity v centrech nadšeně vítají a rády v nich pracují.

Děti objevují svět i pomocí výletů do blízkého okolí. Byli jsme spolu v sadu, v lese, v ÚEV Mladoňov, jezdíme do solné jeskyně v Šumperku a chystáme se na bazén.

21. září k nám do MŠ zavítala Lenka Jakešová – autorka pohádkových knih, která skládá písničky pro děti. Dětem představila své knihy, přečetla pohádky. Společně si zatančili a zacvičili s vílou. Nejvíce děti zaujala pohádka o včeličce Emičce. Pohádkovou postavu nám paní autorka představila a společně jsme si ji prohlédli. Rádi bychom si Emičku nechali u nás v MŠ, ale musela se rozloučit a jede spolu s paní autorkou dělat radost dalším dětem.

Ve středu 11. 10. 2023 jsme ve školce pořádali podzimní slavnost, tzv. Dýňování. Paní učitelky připravily zábavné stanoviště, kde děti plnily úkoly, například skládání puzzle, běh s netopýrem, pavoučí závody, proplétání pavučinou. Po splnění všech úkolů byla pro děti připravena odměna. Děti s rodiči si na zahradě MŠ společně vydlabali dýně, kterými jsme vyzdobili naši školku. Bylo připravené bohaté občerstvení. Moc jsme si to společně užili. Děkujeme.

Bc. Pavla Pospíšilová
Bc. Pavlína Koutná

Broučci

Berušky

Motýlci

HORNÍ MŠ Štěňátka

1. Třídu Štěňátek tvoří z velké části úplně nové děti. Jejich adaptace na nové prostředí proběhla velmi dobře. :)
2. + 3. Nastal podzim a tak si ho užíváme plnými doušky. V rámci tématu „Sklizeň ovoce a zeleniny“ jsme si společně připravili lahodný štrúdl.
4. Tvoření z keramiky - pro většinu dětí ze Štěňátek to bylo první setkání s keramickou hlinou.
5. Příprava na podzimní dýňování - děti vytvořily dýňová strašidýlka z netradičního materiálu – pěny na holení.
6. Dýňování s rodiči a prarodiči v MŠ. Je to krásná příležitost být spolu a užít si trochu kreativity. :)
7. Přírodniny a podzimní plody využíváme nejen na tvoření, ale také na různé hry.
8. Nejlépe děti vnímají podzim přímo na zahradě naší školky.

Koťátka

1. + 2. Tvoření z keramiky patří mezi velmi oblíbené činnosti našich dětí. Jsme rádi, že díky paní Reové a jejím pomocnicím můžeme tuto činnost všem našim dětem nabídnout.

3. + 4. Návštěva ÚEV v Mladoňově, kde byl pro děti ze třídy Koťátek a Medvídků připraven vzdělávací program Plody podzimu.

5. + 6. Dýňování s rodiči si děti užily 24. října. Kromě vydlabávání a zdobení si děti užily také spousty legrace.

7. + 8. Hrajeme si s pohádkou – prostřednictvím pohádkových příběhů podněcujeme rozvíjení fantazie, vyjadřování a pociťování radosti z vlastní tvůrčí činnosti.

Medvídci

1

2

3

4

5

6

1. Drakiáda u Medvídků – ve třídě Medvídků jsme přivítali podzim drakem papíráčkem.
2. Babí léto – děti ze třídy Medvídků si vyrobily papírového pavoučka, který splétá své pavučiny nejen na podzim.
- 3.+ 4. EKO program Mladoňov – ani chladné počasí nás neodradilo od poznávání naší přírody.
- 5.+ 6. EKO program Kapka, kapička – v měsíci říjnu se děti dozvěděly, jak je důležitá voda pro život, ale také pro naši přírodu.
- 7.+ 8. Keramika u Medvídků – děti si vytvořily malé dárky pro své rodiče a to keramického andělíčka.

7

8

V malínské škole to září podzimem

A je tomu skutečně tak; procházíte po chodbách a z výtvarných prací na vás vykukují roztodivně pojaté plody ovocných stromů, listy různých dřevin, deštníky i zvířátka připravující se na zimu. Kde jinde hledat inspiraci než v přírodě. A tak se děti prvních až třetích tříd už v září vydaly pěšky na malínské letiště, po cestě pozorovaly, jak se krajina s končícím létem mění a na letišti si užily techniku. Členové aero klubu předvedli letadla a popovídali o tomto zajímavém sportu.

Naplno se rozběhly i projektové dny. Je to inovativní způsob výuky, kdy žákyně a žáci dostanou téma, teoreticky se s ním seznámí, pracují jednotlivě i ve skupinách na tvorbě například plakátu a v závěru svou práci i přínos činnosti sami hodnotí. Mímoděk a zábavnou formou získávají nové znalosti, upevňují různé schopnosti a připravují se tak na reálný život. Třetáci spojili literaturu s prvoukou a se zvířátky putovali nejen do pohádky, páťáci se rozdělili do tlup, věnovali se historii a zjišťovali, jaký byl asi život v pravěku. Konec října patřil připomenutí si svátku Halloween s důrazem na jeho anglický původ a také „českých Dušiček“. Děti 3., 4. a 5. ročníku měly prostor pro výtvarné vyjádření, využily kostýmy, komunikovaly anglicky a zapojily i příbuzné, s jejichž pomocí připravily malé tematicky zaměřené občerstvení. Šestáci získali novou zkušenost. Ve škole se pustili do animace podle známého režiséra K. Zemana a pak si zajeli do Prahy porovnat svá dílka s profesionály a prozkoumat muzeum.

Některé třídy už zavítaly i do ÚEV v Mladoňově. V programu Strom života páťáci pozorně sledovali výklad o listnácích i jehličnanech, aby pak mohli v blízkém lese uplatnit nově nabyté vědomosti při poznávání a určování stromů. Čtvrtáci tu strávili 3 dny v rámci školy v přírodě zaměřené na ekosystémy luk, lesů, polí a rybníků; nechyběl ani pěší výlet na vyhlídku a večerní opékání špekáčků. Environmentální tematiku přinesl i program Voda v krajině, jehož se zúčastnil celý 1. stupeň a proběhl v prostorách naší školy.

Soutěžit se teprve začíná. První vlaštovkou byl žákům dobře známý Přírodovědný klokan, pořádaný Přírodovědeckou a Pedagogickou fakultou UPOL. Akce je zajímavá tím, že otázky postupují několik předmětů a to matematiku, fyziku, chemii a přírodopis, uspějí tedy

ti, kteří mají širší znalosti z těchto oblastí a dokáží si dát věci do souvislostí. Sportovní nadšenci se už také dočkali. Přespolního běhu se zúčastnila dvě družstva 2. stupně a v okrese jsme dokonce získali stříbro. Také naši orientáři zazářili na Kotli v Šumperku, fotbalisti školy zvítězili v okresním kole turnaje pilotně pořádaného FAČR a postupují do kraje. Že není nutné jen soutěžit, ale je fajn i užít si trochu sportu, opět ukázala Malínská osmička, v rámci které si více než dvě desítky našich nadšených běžkyň a běžců zaběhlo vytyčených 1 500 metrů a odměnili se pak kalorickou svačinkou v podobě chleba se sádlem a škvarkama. Pro nejmladší ročníky - 1. a 2. třídy byly připraveny ukázkové hodiny florbalu, kdy si děti nejen protáhly svá těla, ale vyzkoušely si i samotnou hru pod vedení zkušených trenérů. Nejen „dobří holubi se vracejí“, ale i bývalí žáci školu čas od času navštíví a tentokrát přišli s cílem seznámit ve třídách s hasičským sportem a pozvat zájemce na tréninky.

Devátáci prožívají náročný rok, kdy si vybírají své budoucí střední školy, připravují se na přijímací zkoušky. Navštívili zdařilou akci Den řemesel pro budoucí středoškoláky a Scholaris – přehledku SŠ, učilišť, kde získali informace jak o možném studiu, oborech, tak o situaci na trhu práce.

V rámci preventivního programu školy se uskutečnily prospěšné a zajímavé besedy s odborníky z organizací OSPOD, Podané ruce a PPP a to pro 5. ročník (téma Kouření a Práva a povinnosti dětí), 7. a 8. ročník (Klima třídy), 9. ročník (Hra na hraně). Zapojili jsme se také do projektu Je nás vidět – Reflexáci, abychom všem připomněli, jak se chovat v dopravním provozu a chránit tak sebe i ostatní.

Školní družina rovněž obohatila svou každodenní činnost zajímavými akcemi. Plný autobus dětí se vypravil za dobrodružstvím na nočním hradě Bouzov, děti besedovaly s dentální hygienistkou a zopakovaly si tak zásady správné péče o chrup.

Před podzimními prázdninami jako každý rok proběhlo Dýňohraní, kde přichází děti soutěžily v zajímavých disciplínách inspirovaných blížícím se svátkem Halloween, byly vyhlášeny zajímavé vydlabané dýně a vše završil lampionový průvod a ohnivá show u sokolovny.

V uplynulém čtvrtletí se dostalo i na návštěvu divadla zorganizovanou pro 1. stupeň i filmové představení, které si mohl zase užít 2. stupeň. Jako první z připravované série tzv. Hravých dílniček, iniciovaných a organizovaných našimi asistentkami, proběhlo odpolední setkání spojené s výrobou rámečků na fotografie třeba z prázdnin a malováním oblázků.

Venku pozvolna přitahuje, školou občas zavoní pečení ze žákovské kuchyně a na chodbách zaslechnete útržky kolled. Je to tak, opět chystáme vystoupení v rámci adventních koncertů. Náš školní, a budeme tam všichni mateřinkami počínaje, přes družinu a oba stupně ZŠ až kantory konče, se uskuteční v neděli 10. prosince v 16:00 v malínské sokolovně. Přijďte si s námi zazpívat a vánočně se naladit.

V minulých novinách jsme naznačili, že se chystáme na oslavu, kdy si připomeneme 120 let od otevření hlavní budovy naší základní školy. Už si můžete předem poznačit do svého kalendáře: na pátek 21. června 2024 chystáme školní akademii a v sobotu 22. června budou dveře ZŠ otevřeny pro vás, kteří máte chuť zavzpomínat, podívat se, jaké to je ve škole dnes, anebo se chcete něco nového dozvědět.

Přejeme všem příjemné Vánoce a do nového roku 2024 jen to nejlepší.

Mgr. Jana Švábová
ředitelka ZŠ a MŠ Nový Malín

VÝZVA/PROSBA – SPOLEČNÉ FOTOGRAFIE 9. TŘÍD

Milé absolventky a absolventi, rádi bychom doplnili náš archiv třídních fotografií žákyň a žáků 9. ročníků ZŠ Nový Malín. Pokud takovou fotografii máte a byli byste ochotni ji zapůjčit k oskenování, napište, prosím, na školní email skola@zsmalin.cz, nebo ji po dohodě přineste přímo do školy či pošlete po vašem příbuzném do kanceláře ředitelky. Moc děkujeme.

Jana Švábová

Děti vyrábí rámečky

Dušičkový den

Podzimní vyrábění v ŠD

Se zvířátky nejen do pohádky

Hra na hraně

Přírodovědný klokan

Naši orientáři

Fotbalový turnaj

Florbal s prvňáčkama

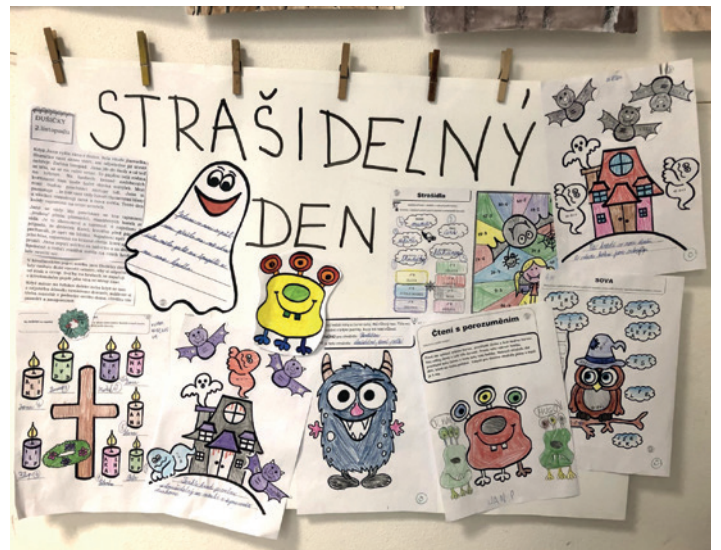
Devětáctí na dnu řemesel

Dny v pravěku

Malínská osmička

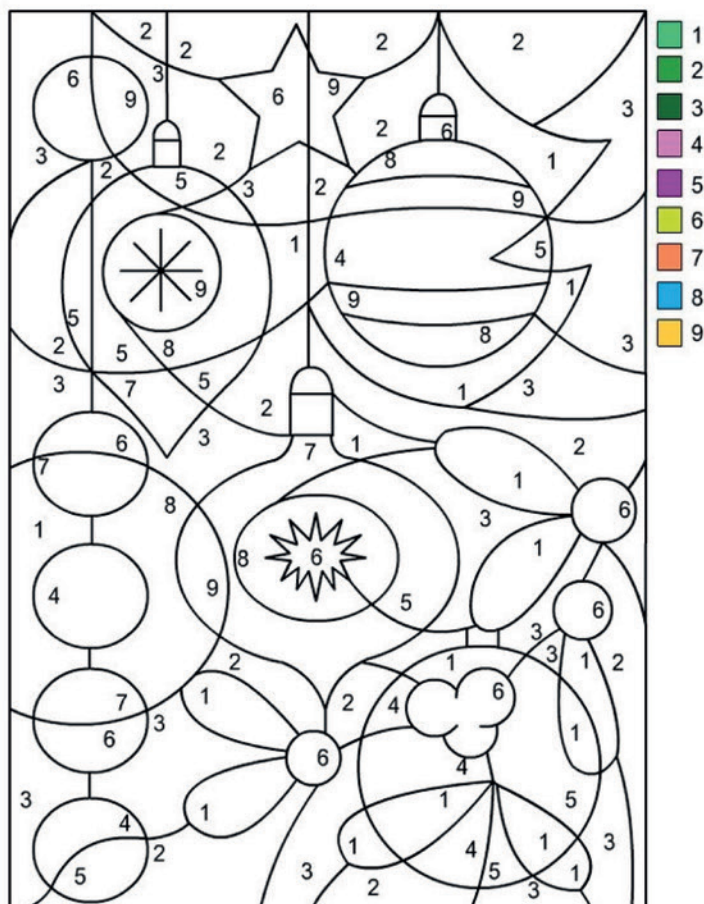
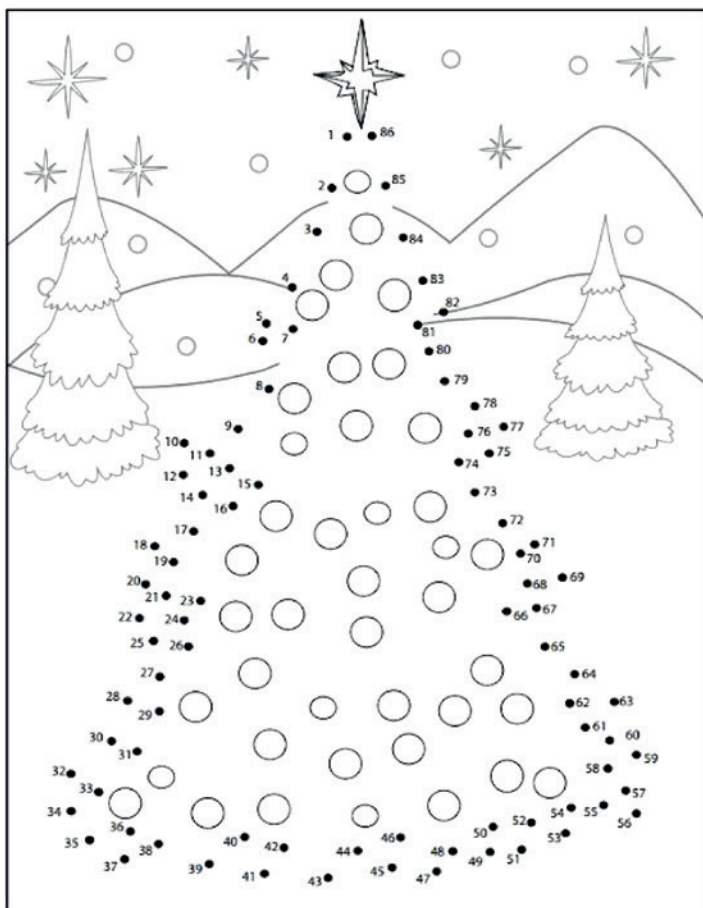
Projektový plakát

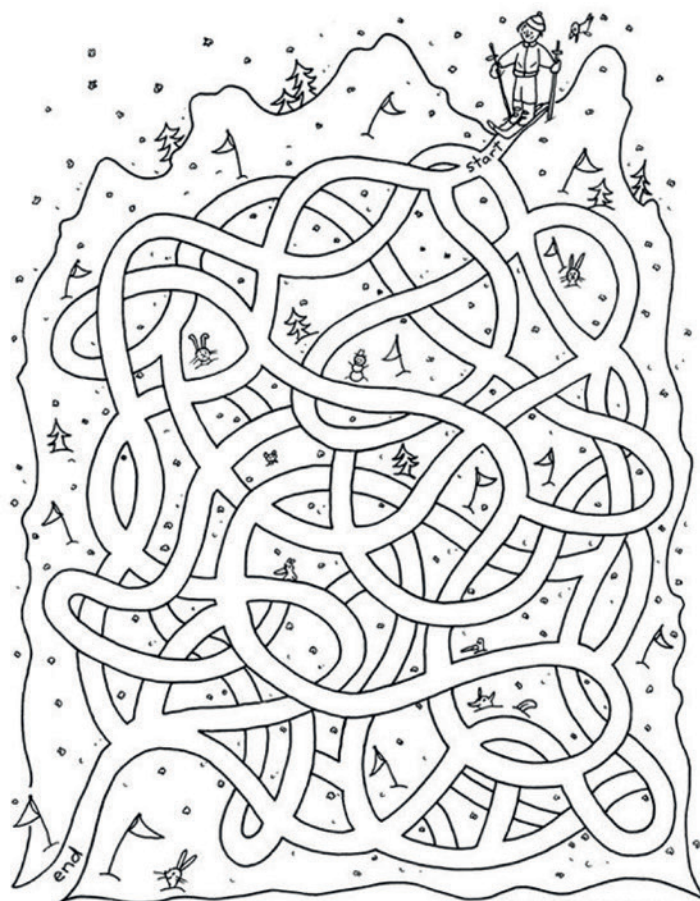
Výtvarné práce 1. stupně

Výtvarné práce 2. stupně

NAJDI 10 ROZDÍLŮ

Mgr. Miroslav Podhajský

Nar. 19. 8. 1967 ve Zlíně
Pracovník Okresního soudu
v Šumperku
Kostelník kostela Narození Panny
Marie v Novém Malíně

Pane Podhajský, já jsem při přípravě informací o Vás zjistila, že jste členem výboru pobočného spolku v Šumperku Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením (dále jen SPMP) a členem správní rady Centra sociálních služeb Pomněnka, z.ú. Věnujete se tedy sociálnímu prostředí a práci s lidmi i jako dobrovolník ve svém volném čase?

Už to není ta práce s lidmi, spíše pomáhám v administrativní části. S lidmi pracuji odborníci. My jsme s manželkou po revoluci byli částečně u zrodu členské základny SPMP v Šumperku. Je to celorepubliková organizace a tady vznikla pobočka. Byla to taková spíš rodičovská záležitost. Rodiče, kteří měli děti s mentálním postižením to chtěli dělat jinak, než se to dosud dělalo.

A co Pomněnka? Tam to bylo podobné?

Tato společnost se rozrostla do naprosto úžasných rozměrů. Myslím, že co tam paní Strakošová dělá, je úplně neskutečné. Tehdy, když to vzniklo, byly ty děti školkového věku, byla to taková spíš volnočasovka. Postupně, jak děti rostly, se z toho stala škola a ještě dál denní centrum, chráněné bydlení a pracoviště. Myslím si, že je to velmi zajímavá společnost. Manželka je speciální pedagožka a já jsem v té době začínal s prací sociálního pracovníka. Měli jsme k této oblasti blízko, a tak se to tak nějak propojilo.

Dnes už se pohybuji jen ve správních či dozorčích radách těchto organizací, protože přímou práci dělají placení zaměstnanci. Ale každá organizace potřebuje mít administrativní zázemí, což je práce dobrovolnická a tam už těch pracovníků není mnoho.

Kdysi jste byl také v redakční radě Malínských novin a tak by mě zajímalo, co říkáte na dnešní podobu novin a jestli Vám tam třeba něco schází?

V tehdejší zastupitelstvu se sešli lidé, kteří měli zájem, aby se z občasníku stal pravidelný informační zdroj pro občany obce – paní Koverdinská, pánové Rašner, Pospíšil, Hecl a další. Postupně

jsme tedy z novin udělali čtvrtletník, jak je tomu vlastně i dnes. Snažili jsme se tomu dát nějakou formu v podobě pravidelných rubrik. Mám velkou radost, že se nám povedlo dlouhá léta pravidelně vydávat články paní Koverdinské o historii obce. To si myslím, že je úžasná věc, protože to jsou věci, ze kterých se dá čerpat stále dál. Pro mě je ta historie důležitá z toho hlediska, že tady před válkou nebyl konec světa, žili zde lidé a vše nějakým způsobem fungovalo.

Takže forma novin, jak je známe dnes, dělená do rubrik, z každého odvětví něco, vznikla v době Vašeho působení v redakční radě?

Ano, to jsme se pokusili nastavit a to si myslím, že se povedlo. Pak do toho trochu začala vstupovat politika, což jsme úplně nechtěli, ale s tím asi teď taky trochu bojujete. Já jsem byl vždy zastáncem toho, ať si každý řekne svůj názor, když se pod to podepíše, a čtenář už si to buď přebere, nebo čas ukáže. Jsem rád, že to dál funguje. Co si myslím, že se přežilo, jsou zápisy ze zasedání zastupitelstva a rady obce v příloze. To byla trochu úlitba tehdejší době a nyní snad již zveřejňování tímto způsobem není potřebné.

V současné době jste také kostelníkem v místním kostele Narození Panny Marie. Mimo jiné provádíte zájemce při Noci kostelů. Řeknete nám nějakou zajímavost o našem kostele?

Noc kostelů je o tom, že se lidé podívají tam, kam se běžně nedostanou. To je třeba věž, sakristie nebo celá horní klenba, která je stavebně hodně zajímavá.

Ve věži je starý, již nepoužívaný, hodinový stroj. Když jsme se sem nastěhovali, ještě jsme ho chodili natahovat.

V článku od pana Poisla (technického administrátora šumperského děkanátu), který jsem Vám do tohoto vydání zaslal, se dočtete, že v rámci právě probíhající rekonstrukce, při obkopávání kostela, byly velmi pravděpodobně odhaleny gotické základy části původního kostela.

Pozn. Redakce:

článek naleznete na str. 36.–37.

Já jsem se ve škole učila, že malínský kostel má takovou architektonickou zvláštnost a tou je dvoupatrový kůr.

Ano, na horním patře jsou varhany. Pod varhanami je balkón a podle mě tam jsou historické lavice. Dole v kostele jsou již lavice vyměněné patrně někdy v období mezi válkami, ale ty na balkóně jsou dle mého názoru původní.

Jak jste se dostal k práci kostelníka?

Já jsem to tak nějak podědil. To už se tak stane, když kostelník zestárne a už není schopen vše zvládat a ten, kdo k tomu má blízko, to převezme.

Já Vám pane Podhajský velmi děkuji za rozhovor. Bude otištěn v letošním posledním a zároveň předvánočním čísle Malínských novin. Je něco, co byste našim občanům rád vzkázal nebo popřál do toho vánočního času, případně nového roku 2024?

Nezapomínejme, že život v obci dělají jeho občané, tedy my všichni. Proto se snažím poučit se z veršů Karka Kryla „a intelekt když bez duše, pak podoben je ropuše či slepci s mečem v tanci“. Proto kromě klasického a velmi důležitého zdraví přeji nám všem, abychom vše, co děláme, dělali s pokorou a úctou k druhým.

Rozhovor vedla
Dana Nimmerrichterová

Výlet do Polska

Procházka pod Eiffelovkou nebo jen relaxace uprostřed oázy plné květin – to vše kousek od našich hranic.

V sobotu 16. 9. 2023 se uskutečnil zájezd do Minieurolandu v polském Klodzku, který zorganizovala Obec Nový Malín. Minieuroland je malebný park, kde můžete zhlédnout přes 40 miniatur známých a slavných světových staveb, jako např. Sochu Svobody, Eiffelovu věž, londýnský Big Ben, šikmou věž v Pise, palácový komplex Zwinger, pařížský Vítězný oblouk a řadu dalších nejvýznamnějších památek. Tyto miniatury jsou obklopeny více než 500 druhy stromů a keřů a nádhernou květinovou výsadbou, která čítá kolem 70 000 letniček a rostlin různých druhů a barev. Svou krásou, pestrostí a nápadností vysázených záhonů nás očarovaly, nejvíce tam bylo možné vidět netýkavku balzamínu, surfinie, petúnie, begónie, pelagronie, hortenzie a další. V parku nechybí ani odpočinková a relaxační zóna v podobě pohodlných křesel či občerstvení s příjemným posezením a hřiště pro děti. Pro milovníky květin je to pastva pro oči a pohlázení pro duši. Jelikož se park nachází v blízkosti nákupního centra, zbyl i čas na nákupy. Zájezd se vydařil ke spokojenosti všech, po celý den přálo krásné slunečné počasí a všichni se vrátili domů plni dojmů a nezapomenutelných zážitků. Již teď se můžete těšit na další, který v příštím roce pro vás Obec Nový Malín opět připraví.

Jana Vohralíková

Výlet Klubu invalidů

Dne 30. 10. 2023 pořádal Klub invalidů (důchodců) úžasný celodenní výlet do překrásných míst našich Jeseníků – Velkolosinské pralínárny, Sýrárny a Absinth-árny v Bělé a na Křížový vrch.

Všem pořadatelkám – pí Krausové, pí Minaříkové a pí Zajícové patří upřímné poděkování za uskutečnění výletu, nachystání lákavého programu a velmi vzornou „péči“ o účastníky v průběhu celé akce.

Potlesk a srdečné poděkování určitě i za všechny ostatní zúčastněné.

Zuzana Kulštrunková

Fotoreportáž z lampionového průvodu

Adventní koncert v Mladoňově

Vážení spoluobčané Mladoňova, Nového Malína a okolí. V neděli dne 3. prosince 2023 v 15 hodin se v kostele sv. Mikuláše v Mladoňově uskuteční tradiční Adventní koncert. Každým rokem se snažíme pozvat nějaký soubor, který dosud v našem kostele ještě nevystupoval. Tento rok zahraje a zazpívá soubor **Šum-Šum za Šumvaldu**. Přijedou k nám tedy Šumvaldští šumaři. Celá akce je samozřejmě spolufinancována obcí Nový Malín.

Tento soubor již měl zahrát a zazpívat v roce 2021, ale covid byl rychlejší a tuto akci bylo nutno zrušit pro onemocnění členů souboru. Jako každým rokem je vstupné dobrovolné. Je ale pravidlem, že skoro po každé prosíme návštěvníky o to, aby jejich příspěvek byl co nejtědřejší, protože kostel vždy potřebuje něco opravit. V minulých letech se jednalo o opravu hodin, osvětlení kostela, oprava elektroinstalace a podobně. V létě roku 2022 udeřil přímo do kostela blesk a došlo k poškození elektroinstalace, pohonu varhan, vyřazení věžních hodin z provozu i internetového vysílače ve věži kostela. Postupně se vše opravovalo, ale hodiny bylo nutno vypnout protože jejich chod vypínal provoz internetu. Skoro celý rok věžní hodiny stály. Jejich chod se obnovil odpojením zvonění hodin. Nyní je i zvonění v pořádku a opraveno. Přispějte proto formou dobrovolného vstupného i na tuto opravu co nejvyšší částkou.

Zároveň bych Vás všechny chtěl pozvat jménem farnosti Nová Hradečná na poutní mši svatou, konanou ve stejném kostele sv. Mikuláše v Mladoňově v sobotu dne 9. prosince 2023 ve 14 hodin.

Za pořadatele Vás co nejsrději zve Jan Wagner

Pozvánka na výstavu Dřevěné sochy Dagmar Koverdinské

V šumperském muzeu se chystá výstava dřevěných soch Dagmar Koverdinské, která žije a tvoří v Novém Malíně. Její sochy zaplní Výstavní síň šumperského muzea. Autorčin rukopis charakterizuje starosvětsky stylizovaná, převážně figurální tvorba, doplněná přírodními motivy a symboly. Podněty pro svá díla Dagmar Koverdinská čerpá především ze středoevropského gotického sochařství. Dlouhodobě se zajímá o malínskou historii. Vlastivědné muzeum v Šumperku výstavu pořádá za podpory obce a obyvatel Nového Malína. Vernisáž se uskuteční 8. prosince 2023 v 17 hodin, vystoupí i kapela PospaBand. Výstavu bude možné navštívit až do 17. března příštího roku.

Zpracovala:
Kristina Lipenská
kurátorka výstavy

Vlastivědné muzeum v Šumperku

Socha:
Dagmar Koverdinská
Madona 2007
foto: Petra Kozáková

Dagmar
Koverdinská

Dřevěné
sochy

m muzeum
Šumperk
VÝSTAVNÍ SÍŇ

8. PROSINCE – 17. BŘEZNA

VÝSTAVA BUDE ZAHÁJENA VERNISÁŽÍ
8. PROSINCE V 17 HODIN

VSTUPNÉ: PLÁNEŠI KČ, SHRNÉ 30 KČ, ĎEŤI DO 6 LET ZDARMA

Muzeum otevřeno celoročně |
úterý–neděle | 9.00–17.00

VÝSTAVA JE POŘÁDÁNA ZA PODPORY OBCE A OBYVATEL NOVÉHO MALÍNA

Osadní výbor spolu s chalupaři Mladoňova Vás srdečně zvou na

Adventní Koncert

v neděli 3. prosince 2023 v 15 hodin
v kostele sv. Mikuláše v Mladoňově

Zahraje a zazpívá soubor Šum-Šum ze Šumvaldu

Klidné prožití adventní neděle a krásný hudební zážitek přeji pořadatelé

Vstupné dobrovolné

Akce je financována za podpory obce Nový Malín

Římskokatolická farnost Libina spolu s pořadatelem z Mladoňova Vás zvou na slavnostní

POUTNÍ MŠI SVATOU KE CTI SV. MIKULÁŠE

v sobotu 9. prosince 2023 ve 14 hod.
v kostele sv. Mikuláše v Mladoňově

Pro poutníky je na závěr připraveno tradiční bohaté pohoštění

Slavnost je spolufinancována obcí Nový Malín

vÚžasu z.ú. Velké Losiny
zve na tradiční odpoledne

Adventní zdobení

vázání věnců, rukodělné dílny
a Cesta za světlem

Sobota | **2.** | **od 14:00h**
prosince

SÁL PROVOZNÍ s.r.o.
NOVÝ MALÍN

Od 15.30 hod. - **Naladění na dobu adventu** - přednáška
Lenky Krahulcové o významu, poslání a o tom, jak lze Advent
prožívat s dětmi. Na přednášku lze dojít i bez přihlášení

Přihlašování na dílny probíhá platbou 250,- Kč za osobu na účet:
2601184844 / 2010
info: R. Čechová, 606758410

Starosta obce Nový Malín
Vás srdečně zve na

adventní posezení pro seniory

středa | **od**
13.12.2023 | **15:30**

sál Provozní Nový Malín

vystoupení dětí z družiny ZŠ Nový Malín
povídání o adventu s panem farářem O. Sekaninou
ukázka dřevěného vyřezávaného betlému
možnost vytvoření vánoční ozdoby na stůl
přátelské posezení a malé občerstvení

spolupřádá Malínský kulturní a osvětový spolek

OBEC NOVÝ MALÍN
A MALÍNSKÝ KULTURNÍ
A OSVĚTOVÝ SPOLEK

VÁS SRDEČNĚ ZVOU
NA OSLAVU 3. ADVENTNÍ
NEDĚLE PRO CELOU
RODINU!

TVOŘIVÁ
**VÁNOČNÍ
DÍLNA**

PRO MALÉ I VELKÉ

17. PROSINCE, 2023
13:00 - 17:00
SOKOLOVNA NOVÝ MALÍN
VSTUPNÉ 50,- Kč/DÍTĚ

5 TVOŘIVÝCH STANOVIŠŤ - ADVENTNÍ KAVÁRNA
PRO MALÉ I VELKÉ - INSTAX FOTOKOUTEK
- VÁNOČNÍ ZPÍVÁNÍ S KAPELOU VoHuBa -
VÝSTAVA DOMÁCÍCH BETLÉMŮ

Výzva k vánoční dílně

Hledáme dobrovolníky na zajištění
stanovišť na Vánoční dílně. Pomozte nám, prosím,
vytvořit pro děti nezapomenutelný zážitek.
Vítáme i aktivní babičky a dědečky!

Kontakt pro zájemce: nimmerrichterova@novymalin.cz
nebo 588 880 415.

Dejte nám prosím vědět nejpozději do 10.12.
Děkujeme!

Současně s tvořením dětí bude v Sokolovně probíhat
výstava domácích Betlémů. Pokud máte doma Betlém
a byly byste ochotni nám ho jen na jedno odpoledne
zapůjčit pro tuto výstavu, kontaktujte nás, prosím,
taktéž na nimmerrichterova@novymalin.cz
nebo tel. 588 880 415
nejpozději do 10. 12.

TJ Sokol Nový Malín, z. s. – oddíl stolního tenisu
pořádá pro „rekreační hráče“ z Nového Malína a okolí
14. ročník

„Vánočního turnaje“ ve stolním tenise

Turnaj se uskuteční ve čtvrtek 21. 12. a v pátek 29. 12. 2023
v Sokolovně v Novém Malíně

Soutěžít se bude ve dvou kategoriích:

- 1) Čtvrtek 21. 12. 2023 odpoledne od 16:00 hod - mládež do 15 let - dvouhry
- 2) Pátek 29. 12. 2023 od 9:00 hod - dospělí – dvouhry, čtyřhry

	21. 12. 2023 mládež	29. 12. 2023 dospělí
Začátek turnaje	16:00	9:00
Uzávěrka přihlášek !!!!	16:30	9:30
Zahájení soutěží	16:45	10:00
Předpoklad ukončení soutěží	19:00	19:00
Startovné	20 Kč	100 Kč

Turnaj je určen pouze pro hráče na „rekreační“ úrovni hry. Systém soutěže bude upraven podle počtu přihlášených. Závazné přihlášky zasílejte na adresu pinemalin@seznam.cz nebo sms na tel.: 733125211. Přihlásit se je možné i na místě do doby uzávěrky přihlášek. Předem přihlášení soutěžící se musí dostavit nejpozději do „Uzávěrky přihlášek“. Další informace a seznam přihlášených naleznete na našich stránkách: www.stolnitenis-novymalin.webnode.cz.

Posilující nápoje a vydatná strava jsou samozřejmě zajištěny. Čistou sportovní obuv na přezutí a chuť soutěžit s sebou!!!
Těšíme se na hojnou účast.

Pozvánka na 27. ročník Novoročního výstupu na Kamenný vrch

Vážení občané, kamarádi a sportovci. Prvního ledna 2024 se uskuteční dvacátý sedmý ročník Novoročního výstupu na Kamenný vrch. Začátek tohoto výstupu je měřen od turistického rozcestníku na začátku Malínské rokle v nadmořské výšce 482 m. Je to na konci obce Nový Malín, směrem na Mladoňov. Čas startu i trasa jsou individuální. Pamětní listy a občerstvení budou k dispozici na „Kamenci“ zhruba od 10:30 do 14:30 hodin. Doporučená trasa vede po zelené turistické značce, podél vodní nádrže, romantickou soutěskou Malínského potoka - Malínskou roklí. Čistá voda potoka vytváří nesčetné kaskády. Nezaměnitelná okolní příroda, kamenné břehy potoka a úžasné skalní útvary vytvářejí překrásná a turisticky zajímavá místa. Na skalách, které lemují levou stranu rokle, kdysi stával kamenný hrádek Burgstein. Na samotném vrcholu „Kamence“ v nadmořské výšce 952 m, je vystavěná dřevěná rozhledna, z které je možné spatřit nejvyšší horu Jeseníků Praděd a jihozápadním směrem se otevírá za jasného počasí překrásný výhled na rovinatou Hanou. Trasa je středně náročná. Z výchozího místa pochodu je nutné překonat v úseku 4,6 km převýšení 470 metrů. Každý z účastníků, který absolvuje pochod, dostane pamětní list a malé občerstvení. Nemalou odměnou pro všechny je také zdravý

pobyt na čistém vzduchu v krásné zimní přírodě, fyzická aktivita a setkávání s přáteli. Počet účastníků pochodu stále narůstá a je oblíben nejen místními, ale i turisty ze vzdálenějších obcí. Tuto akci podporuje obec Nový Malín.

Josef Smolicha

Tříkrálová sbírka

Vážení spoluobčané,
Zasíláme aktuální informace k tradiční Tříkrálové sbírce.

Koledovat budeme v sobotu ve Svátek Tří Králů.

6. ledna 2024, zahajujeme v 9 hodin slavnostním požehnáním v kostele Narození Panny Marie.

V neděli 7. ledna v 15:30 bude koledování podpořeno Tříkrálovým koncertem.

Jak koledování organizujeme?

Mapku Nového Malína máme rozdělenou na 19 tras, jejichž délka odpovídá 2–3 hodinám koledování. Pro tyto trasy potřebujeme vedoucí skupinky a tři krále. Pokrytí všech tras se nám úplně nedaří, protože obec se rozrůstá a zájemců o koledování nepřibývá. Proto zveme k účasti a pomoci další zájemce, bez ohledu na věk a hudební talent. Můžete koledovat ve své ulici, ve svém okolí, se svou skupinkou, můžete zpívat, recitovat, rapovat, tančit nebo vyrazit třeba s kytarou – každá aktivita je vítána. Pokud máte zájem, dejte vědět na telefon 604 303 364 nebo e-mail pospal3@centrum.cz.

Za Vaši pomoc a podporu při koledování předem díky
Alois a Pavla Pospíšilovi

Plesová sezóna 2024

Po jistě klidném prožití vánočních svátků a bujarém veselí novoročních oslav nastává období plesů. Zahájení plesové sezóny patří obecnímu plesu, který ve spolupráci s TJ Sokol pořádá naše obec v sobotu 13. ledna a vstupenky s místenkami budou již před koncem roku v předprodeji na obecním úřadě. Následující ples 27. ledna pořádá myslivecký spolek, a tak se jistě můžeme opět těšit na bohatou „zvěřinovou“ tombolu a skvělé zvěřinové pochoutky, jak je již pro ně charakteristické. I jejich vstupenky se budou s místenkami prodávat v předprodeji na obecním úřadě. Na další ples, který se tentokrát bude konat v pátek 16. února, vás přijdou týden před jeho konáním pozvat dobrovolní hasiči až k vám domů. Jak je jejich zvykem, prodávají vstupenky po celé vesnici osobní návštěvou a nebude tomu jinak ani v této plesové sezóně. V sobotu 17. února bude hasičské veselí již tradičně pokračovat dětským maškarním rejmem a vstupenky na něj se budou prodávat na místě. Následuje ples, který přivítá naše Sokolovna poprvé, ale ne proto, že by se snad jednalo o první ročník, ale z toho důvodu, že se přesouvá z prostor sálu Provozní Nový Malín do větších. Jedná se totiž o ples úžasný a nejen proto jej jeho organizátoři, spolek vÚžasu, nazvali 7. úžasný bál. Vstupenky na něj bude možné rezervovat na obecním úřadě nebo tel. čísle 606 758 410 a k vyzvednutí budou na místě v den konání, v sobotu 24. února. Plesovou sezónu v Novém Malíně uzavírá, jako tomu bylo i v předešlých letech, discoples v retro stylu, pořádaný Radou rodičů, který roztančí prostory Sokolovny v sobotu 16. března a i na něj si bude možné zakoupit vstupenky s místenkami v předprodeji na obecním úřadě. Věřím, že si v hojně nabídce malínských plesových sezón vyberete a získáte tak krásný společenský zážitek.

Dana Nimmerrichterová.

MALÍNSKÝ KULTURNÍ A OSVĚTOVÝ SPOLEK
ZA FINANČNÍ PODPORY ÚŘADU OBCE NOVÝ MALÍN
UVADÍ

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT

NA PODPORU TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY
A S PODĚKOVÁNÍM DÁRCŮM
VYSTOUPÍ PĚVECKÝ SOUBOR
ANDANTE

**7. LEDNA 2024
15:30**

**KOSTEL NAROZENÍ
PANNY MARIE**

PŘED KONCERTEM VÁS SRDEČNĚ
ZVEME DO OPEN AIR
CHARITATIVNÍ KAVÁRNY, KTERÁ
BUDE MÍT PŘED KOSTELEM
OTEVŘENO OD 14:50 HOD

Charita
Česká republika

Obec Nový Malín Vás srdečně zve na

Obecní ples

Zahájení plesové sezóny v Novém Malíně

**SOBOTA 13.1.2024
od 19.00 HOD
SOKOLOVNA NOVÝ MALÍN**

CENA: 150,- Kč
PŘEDPRODEJ VSTUPENEK
NA OBECNÍM ÚŘADĚ

**HRAJE KAPELA
MICASH**

**BOHATÉ OBČERSTVENÍ
TOMBOLA
HLAVNÍ VÝHRA
VÍKENDOVÝ WELLNESS
POBYT PRO DVA**

**SPOLEČENSKÝ ODĚV
VÍTÁN**

VÚŽASU Z.Ú. A JEJICH PŘÁTELE ZVOU NA

7. úžasný bál

24. ÚNOR 2024
od 19.30 hod.

sál SOKOLOVNY NOVÝ MALÍN

Vystoupí orientální tanečnice Sonia a Kayra. Můžete se těšit na netradiční ceny v tombole a dražbu gastro cen.

Hraje kapela MICASH

Vstupenka s místenkou: 247,-Kč

REZERVACE VSTUPENEK: KNIHÁRNA NOVÝ MALÍN
NEBO NA TEL.ČÍSLE 606758410 ČI EMAILEM:
vuzasu@gmail.com

Obec Nový Malín a

Medlovské ochotnické divadlo

Vás srdečně zvou
na divadelní představení s prvky kabaretu

KDO ZA TO MŮŽE ?

pátek 9. února 2024
v 19 hod.
SOKOLOVNA
Nový Malín

★ SOUBOJ ★

♂ VS ♀
MUŽI ŽENY

Režie:
Kristýna Doubravová

Scénář:
Kateřina Pokorná

VSTUPNÉ: 120 Kč

NEVHODNÉ PRO DĚTI DO 15 LET

S
U
D
O
K
U

3						1
	2	9		7	3	
	9		5			4
	7		2			9
		8	5	9	6	
4						3
		6	8		1	5
		4	3		5	2
1			7			9

1						3
	7	2	6		4	8
4		9	3	5		6
	3		4	8	2	
	4	1	6		9	3
		6			8	9
5	7	8		4		2
			3			7
2						5

	2	4		7		
6						
		3	6	8		4
4	3	1		5		
5						3
7	9					6
2		9	7	1		8
	4			9	3	
3	1			4	7	5

3			8			6
	1			6		2
		4	7		5	
	4			1	9	
6			2	4		1
		3	6			5
		8			3	6
	2		4			1
5			2			7

S
U
D
O
K
U

Hasiči

Dne 9. září se v obci Hrabišín uskutečnilo finále Velké Ceny Holba Cupu, kam se proboujeli muži, ženy a veteránky. Soutěž se skládá ze dvou pokusů, první z nich je s překážkami. Naše týmy se umístily následovně: Muži první pokus 10. místo, druhý pokus 8. místo, celkové umístění 10. místo. Ženy první pokus 3. místo, druhý 6. místo, celkově 5. místo. **Veteránky první pokus 1.místo, druhý pokus 1.místo, celkové umístění 1.místo.**

Všem týmům, které reprezentují naši obec moc děkujeme.

V měsíci říjnu proběhlo školení výjezdové jednotky sboru dobrovolných hasičů obce konané na stanici HZS Šumperk. Cílem školení byla samozáchrana pomocí lezecké výbavy, zdokonalení se ve vázání k tomu potřebných uzlů a kontrola materiálu k tomu potřebná. Dalším bodem byl výstup na cvičnou věž, uměle zakouřenou v dýchacích přístrojích a roztažení hadicového vedení v úplné tmě jen s baterkami co mají na helmách. Pro některé to bylo poprvé, co si tohle mohli vyzkoušet. Chlapi se toho nebáli a věž zdolali třikrát. Současně s naším školením měla výcvik další jednotka sboru dobrovolných hasičů se zaměřením na vyprošťování osob z havarovaného vozidla. Ani toto si naši kluci nenechali ujít a šli se, jak se říká, podívat na čumendu.

Sbor dobrovolných hasičů děkuje všem co nás jakkoliv podporují příchodem na naše akce nebo sponzorskými dary a přeje veselé Vánoce a do nového roku pevné zdraví, hodně pohody a pevné nervy. Těšíme se na vás v roce 2024.

Pavel Krobot

Malínská Osmička

Ve středu 11. října 2023 se uskutečnil v Novém Malíně devatenáctý ročník přespolního běhu Malínská Osmička. Zúčastnilo se 135 běžců ve všech kategoriích, od nejmenších závodníků, až po nejzkušenější běžce a běžkyně. Závodníků z Nového Malína bylo 31! Součástí závodu pro dospělé je i vložený závod pro děti nazvaný Prcek. Zúčastňují se ho děti od šesti do patnácti let. Mimo tyto závodní kategorie běží ještě symbolický úsek Mrňata, tak se tato kategorie oficiálně jmenuje. Je určena pro děti do šesti let a mrňata si vyzkouší běh se startovním číslem. Vyhrávají všichni a všichni také dostávají odměnu.

Na start osmikilometrové tratě se letos postavilo 88 běžců připravených změřit svoje síly. Jako první doběh do cíle Tomáš Kechrt z Nového Malína v čase 00:27:59. Běžel zde také jeden z nejdéle běhajících závodníků, Miroslav Sporek. Byl to jeho čtyřtý závod v seriálu Chlapáckých běhů. Krátce po startu dospělých vyběhly na kratší trať děti, které závodily v kategorii „Prcek“. Další naší specifickou kategorií „Maliňák“ je vyhlásování pořadí běžců, kteří běží hlavní závod a mají bydliště v Novém Malíně. Všichni jsou odměněni. Z celkového počtu běžců je to významný podíl a pro mnohé, kteří se přišli podívat, to může být dobrou motivací k účasti na závodech v příštím roce. Běhání v Novém Malíně má dobrou běžeckou základnu a dlouhou tradici. Běžci z Nového Malína se zúčastňují i těch nejprestižnějších závodů jako jsou maratony, půlmaratony, horské běhy a další závody, a to jak u nás, tak i v zahraničí.

Specialitou našeho závodu mimo klasické občerstvení teplého čaje, piva a jablek je čerstvý chléb se sádlem, škvarky a cibule. Letos byly předávány odměny pro všechny závodníky v papírových taškách, které pokreslily a ozdobily děti z naší školy a my bychom touto cestou chtěli poděkovat nejen jim, ale i školní družině a celé základní škole v Novém Malíně za vstřícnost a spolupráci. Tašky, kterých bylo 150 kusů, se moc líbily a každá byla specifickým uměleckým dílem. Děkujeme také za podporu obci Nový Malín. Výsledky, foto a další informace najdete na stránkách www.chlapak.cz a také na stránkách obce ve fotogalerii.

Josef Smolicha

MALÍNSKÝ KULTURNÍ A OSVĚTOVÝ SPOLEK

Jeden rok v životě včely, aneb co se děje ve včelím úle

2. DÍL

Seriál o včelách, který čtenáře stručně provede celým včelařským rokem a poskytne pohled na úžasný život včelího společenství. V minulém čísle jsme psali o podzimních měsících – září, říjen, listopad. V dnešním díle se podíváme, co se dělají včely v zimě.

Prosinec

Zimní slunovrat dělí měsíc prosinec na končící podzim a začínající zimu. Včelstva reagují na trvale chladnější počasí a jsou semknuty do zimního chomáče. Zpomalily své životní projevy na nezbytný pohyb v chomáči, včely se střídají – putují z okraje dovnitř a obráceně, matku udržují v teple uprostřed chomáče. Medové zásoby a zásoby pylu jim zajišťují potřebnou výživu a energii. Pokud není zima nepřírodně teplá, není v buňkách žádný živý plod. Včelař by měl kontrolovat úly, aby tam nevnikli škůdci. Také by měl očistit podložky v podmetu a po dobu jednoho měsíce je tam nechat kvůli kontrole měli v lednu.

Leden

Konfucius řekl „chceš-li být šťastný celý život, založ si zahradu a chovej včely“. Tento jeho citát může být inspirací do nového roku pro mnohé z nás. I v lednu jsou včely stále semknuty v chomáči a jsou tak schopny přežít i silné mrazy. Včelař by měl začít myslet na další sezónu a připravovat si rámečky, spravovat úly a bilancovat, co v loňském roce udělal dobře a co by mohl udělat lépe. Včelař také smete z podložek všechnu měl, kterou proseje sítkem a usuší. Ze směsného vzorku měli se stanoví množství roztočů a případné přeléčení včelstev, které se provádí v únoru.

Únor

Ve včelstvu stále pokračuje úsporný režim. Tenčí se zásoby medu a vytváří se tak prostor pro budoucí plod. V průběhu měsíce nebo v jeho závěru denní teploty stoupají nad 10 °C, uvolňuje se včelí chomáč a včely vylétávají z úlů k očištěným proletům. Zároveň už mohou začít pátrat po prvním pylu a vodě. Koncem února vykvétají vilíny, jejichž květům nevádí sníh ani mráz a jsou první pastvou pro včely. Včely můžeme pozorovat i na čemeřicích. Vše však záleží na počasí. Včelař také může v teplých dnech provést rychlou kontrolu zásob a plodových ploch, které se již mohou začít objevovat a které se zvětšují až s pozdějším oteplením. Pokud to je nutné na základě diagnostiky měli, provádí se ošetření plodu nátěrem a fumigací.

A tak přejme včelám, aby byla zima se sněhem a mrazem – prospěje to nejen jim. Pokud je zima mírná, přináší vyš-

ší riziko různých nemocí. Přes zimu nezapomínejme na včelařskou moudrost „kdo čaj s medem ráno pije, nestoná a dlouho žije“!

Připravila:

Ing. Ivona Štrbíková, Malínský kulturní a osvětový spolek

Zdroje: časopis Včelařství, internet, odborná literatura

PRANOSTIKY

**Mnoho sněhu v prosinci
– mnoho ovoce a trávy.**

**Jaké je počasí na sv. Barboru,
takové bývá až do Vánoc.**

**Je-li prosinec deštivý, mírný a proměnlivý,
není se kruté zimy třeba báti.**

**Mnoho sněhu v lednu,
mnoho hřibů v srpnu.**

Leden studený, duben zelený.

**Ryje-li krtek v lednu,
končí zima v květnu.**

**Na Tři krále mnoho hvězd
– urodí se hodně brambor.**

**Když v lednu včely vylétují,
to nedobrý rok ohlašují.**

**V lednu silný led,
v květnu bujný med.**

**V únoru, když skřivan zpívá,
velká zima potom bývá.**

**Je-li o Hromnicích studeno,
přijde brzy jaro.**

**Bílo a mráz v únoru,
požehnání medu na celý rok.**

Jak pomoci volně žijícím zvířatům během zimy

Na konci září proběhla přednáška paní Jitky Maixnerové ze Záchrané stanice Ruda nad Moravou, která poutavě hovořila o činnosti záchrané stanice, a také nás seznámila, jak a čím přikrmovat na podzim a v zimě volně žijící živočichy. Přinášíme vám krátký přehled. Pro detailnější informace navštivte webové stránky www.malinskykos.cz, kde naleznete článek k danému tématu nebo www.csopruda.cz, sekci PORADNA. Záchraná stanice Ruda nad Moravou přijímá volně žijící zvířata, která se ocitla v nouzi i z naší obce. Obec Nový Malín poskytl na její provoz v letošním roce dar ve výši 5000 Kč.

1. PTÁCI MA KRMÍTKU

ANO
slunečnice, prosa, směsi do krmítek
rozsekaná vlašská a lísková jádra
(možná přijde i veverka)
tukové směsi z loje se směsí semínek a
ořechů domácí výroby, jablka pro kosy
čerstvá voda

NE
strouhanka, pečivo

2. LABUTĚ, KACHNY

ANO
pšenice, kukuřice, žito, ptačí zob
granule pro vrubozobé ptáky
oves, ovesné vločky
zeleninové odřezky, nakrájený salát
mražený hrášek nebo kukuřice

NE
pečivo (suchý chléb, rohlíky)

3. JEŽCI

ANO
kočičí kuřecí granule a paštiky
vařené i syrové kuřecí maso (krky)
jako pochoutka vařené vajíčko, tvaroh
miska s vodou

NE
mléko, ryby, hovězí, vepřové, kočičí
kapsičky, ovoce

4. SRNKY, ZAJÍCI

ANO
seno, oves
mrkev, krmná řepa
jablka jen v malém množství
žaludy a kaštiny (nesmí být vyschlé)

NE
pečivo

PRAVIDLA KRMENÍ

Pokud chcete přikrmovat srnce nebo zajíce, je nejlepší pokud oslovíte některého z místních myslivců a dohodnete se kde, kdy a čím přikrmovat.

Pokud podáváte jakékoli suché krmivo mělo by být chráněno před promoknutím. Obejte na hygienu krmítek!

ODKAZY

Pro podrobnější informace:
www.csopruda.cz
www.malinskykos.cz

DĚKUJEME, ŽE POMÁHÁTE!

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych na tomto místě poděkovala obci Nový Malín za finanční a organizační podporu při realizaci přednášek a ostatních akcí v roce 2023, za vstřícnou a ochotnou spolupráci paní Janě Vohralíkové a Daně Nimmerrichterové. Chci poděkovat také sousedům, vzdáleným i blízkým, že nás podpořili či ještě podpoří svou účastí na akcích Malínského osvětového a kulturního spolku (MKOS).

Zároveň děkuji paní Lucii Gieslové, Martině Janíčkové, Elišce Matějčkové a Pavle Kubové, které se pro moji myšlenku založení nepolitického kulturního a osvětového spolku u nás v Novém Malíně nadchly, a za kterými jsou úspěšně realizované akce jako je přednáška O spánku, O vodě, Velikonoční dílničky, Láskovník, Snídaně v trávě a Sběr svatojánských bylin. Po vzájemné domluvě se však rozhodly realizovat své nápady mimo MKOS.

Klidný advent, požehnané Vánoce a na viděnou v roce 2024! Přeji nám všem pevnou zemi pod nohama, jasné nebe nad hlavou a klid v duši.

Za Malínský kulturní
a osvětový spolek
Ing. Ivona Štrbíková
předsedkyně

Malínský kulturní a osvětový spolek
za finanční podpory Obce Nový Malín
vás srdečně zve na

adventní
lodičeni

1.12.2023

17 HOD

ZASEDACÍ MÍSTNOST OBECNÍHO ÚŘADU

vstupné dobrovolně věnujeme projektu "Ježíškova vnučata"

KLID ADVENTU A KOUZLO VÁNOC

naladíme se na to, jak se s nimi v bouřlivém čase příprav
nemínout a rozpomenout se na podstatu svátku
v příběhu, obraze i praktických krocích

Setkáním provází Lenka Krahulcová
milovnice svátků, vědomého stavění betléma a zázraků

www.malinskykos.cz

Malínské aleje

malinskealeje.cz

Jablíčkový den

K podzimu neodmyslitelně patří sklizeň ovoce a tak vznikl nápad zorganizovat akci, jak pro děti, tak pro dospělé, napříč všemi generacemi, jenž právě podzimní sklizeň oslavuje. Sobota 7. 10. 2023 byla jako stvořená k tomu, aby se uskutečnil historicky 1. ročník Jablíčkového dne spojený se Snídání v trávě. Počasí nám přálo a tím přispělo k příjemné atmosféře po celý den.

Aby nám šlo všechno pěkně od ruky, nastartovali jsme se už skoro tradiční Snídání v trávě. Bylo možné ochutnat nepočítaně vymazlených dobrot, přes domácí paštiky, křupavé domácí pečivo, palačinky, koláče sladké i slané, výborný dýňový kompot, jablečný punč a spoustu dalšího.

Na všechny návštěvníky v areálu Malínské sokolovny čekalo několik stánků se zajímavými aktivitami jako šrotování a moštování jablíček na velkých lisech, ruční moštování za pomoci struhadla a lisování v punčoše pro děti, krájení a sušení jablíčkových křížal, výroba jablíčkového skřítka, opékání jablek nad ohněm a překážkový běh s jablkem v naběračce.

Zlatým hřebem byla soutěž o nejlepší jablíčkovou dobrotu. Jak se říká: „Fantazii se meze nekladou...“, a tak měla veřejnost možnost ochutnat a vybrat svého favorita z fantastických 17 přihlášených sladkých i slaných pokrmů, jejichž součástí

bylo právě jablko. Na pomyslné stupně vítězů se probjovaly 4 dámy – 1. místo paní M.O., 2. místo slečna A.B., 3. místo paní V.J. a 4. losovaná cena útěchy slečna A.P. Dámy si odnesly pěkné a hodnotné ceny - 1. místo dárkový poukaz v hodnotě 1000 Kč do obchodu HeyMade, 2. místo dárkový poukaz na lázeňské procedury v hodnotě 500 Kč, 3. místo věcná cena – dřevěná miska, med a sada dřevěného kuchyňského náčiní, 4. místo biočaj Jablíčko z pece.

Velké poděkování patří sponzorům, bez jejichž přispění by vše nemohlo tak skvěle proběhnout. Jmenovitě paní Jílkové velmi děkujeme, že nám dala důvěru a směli jsme si otrhat nádhernou úrodu jablek z její zahrady. Panu Bouckému za zapůjčení strojů na lisování a šrotování, bez nich bychom neochutnali lahodný čerstvý mošt. Dobrovolným hasičům za zapůjčení stanů, stolů a lavic k posezení, Lázním Bludov za sponzorský dar v podobě poukazu, obchodu Heymade taktéž za poukaz a dárkové předměty, paní Pustějovské za krásné, ručně vyřezávané, dřevěné kuchyňské vařečky a včelařské rodině Škurkových za jejich výborný med, a také děkujeme Obci Nový Malín za podporu.

V neposlední řadě patří poděkování dobrovolníkům a všem, kdo přišli a užili si první Jablíčkový den s námi. Děkujeme!

A závěrem...

Víte vlastně, proč se na Vánoce rozkrajuje jablko?

V Česku jsou zakořeněné vánoční zvyky, podle kterých dokázali staří Češi nahlédnout do budoucnosti. Nejznámějším vánočním zvykem je právě rozkrajování jablíček po štědrovečerní večeři. Pokud je uvnitř hvězdička s pěti cípy a zdravými jádřerky, znamená to v příštím roce zdraví a štěstí.

Lucie Gieslová

Stromy na Malínských mezích

Pokud se vydáte na procházku od železniční trati směrem k Malínskému lesu, nemůže vám uniknout úchvatný pohled na Malínské meze, které jsou součástí CHKO Jeseníky a tvoří výrazný krajinářský prvek, který sezónně mění svou barvu i náladu. Meze vytyčovaly hranice polností. Lidé na nich skládali kamení, které vysbírali na lukách a polích. Meze zmiřňují svahy, omezují erozi půdy, zadržují vodu v krajině a jsou domovem velkého množství živočichů. Díky zvláštnímu mikroklimatu a převážně kamenitému podloží tu roste mnoho druhů rostlin včetně těch vzácných a chráněných.

Stromy a keře rostou samovolně v těsné blízkosti a tvoří pásovitá společenství. Najdeme tu jabloně, třešeň ptačí, slivoň myrobalán, jeřáb obecný, javor mléč, javor klen, břízu bělokorou a další. Letošní podzim listnáče překrásně vybarvil do zlaté, oranžové a karmínově červené barvy. Nejsou tu stromy zvláště výjimečné, ale jsou jednoduše krásné, proto stojí za povšimnutí a obdiv.

MUDr. Mgr. Veronika Solařová
Malínské aleje, z.s.

Stromeček pro zvířátka

Zdobení stromečků pro lesní zvěř a příprava vánoční hostiny se stala tradicí v mnohých rodinách a je to oblíbená aktivita i dětí v mateřských školkách. Předvánoční procházka spojená s přípravou pohoštění rozšiřuje dětem obzory a poznání. Obyvatelé lesa uvítají oříšky vlašské i lískové, žaludy, bukvice, kaštiny, šišky, šípky, jeřabiny, slunečnicová či dýňová semínka, zrní, kukuřici, jablíčka, mrkev nebo zeleninové košťály. Určitě nenoste pečivo, ani to sušené, neboť zvířatům může způsobit zdravotní potíže.

Stromečků, které se dají nazdobit, je v lese mnoho. A proto neváhejte - jeden si s dětmi nazdobíme na našem předvánočním setkání. Pokud se chcete připojit, sledujte pozvánky na stránkách www.malinskealeje.cz nebo náš facebook. Bude to zábava ☺

MUDr. Mgr. Veronika Solařová
Malínské aleje, z.s.

Zimní krmení ptáčků

Většina ptáků už odlétla do teplých krajin a vrátí se opět až na jaře, některé druhy ptactva však u nás zůstávají přes celou zimu. Snášejí chlad i sníh, v noci spí schoulení k sobě a vzájemně se zahřívají, a při nedostatku potravy strádají. Proto se stěhují do zahrad či parků, kde hledají naši pomoc. Krmení ptáčků v zimě je u nás velmi dlouhou a oblíbenou tradicí, a samozřejmě také záslužnou činností. Odměnou nám, a zejména pak dětem, bývá zajímavá podívaná, která nám zpřijemňuje zimní chvíle strávené za okny našich domovů.

Nejběžnějším způsobem je příkrmování ptáčků na krmítka, které můžeme umístit na zahradu, balkon či okenní parapet. Nejčastějšími druhy, které pak krmítka navštěvují, jsou sýkorky, vrabci, pěnkavy, stehlíci, kosi, brhlíci, vrabci, sojky, hrdličky a další méně zastoupené druhy. Ptáčky krmíme zejména při nízké teplotě a sněhové pokrývce, kdy je pro ně nejtěžší najít dost potravy.

Co tedy můžeme ptáčkům nabídnout?:

- semena: především slunečnice, dále sezamové a lněné semínko, mák, řepku, proso
- jádra oříšků: lískové, vlašské nebo burské
- bobuloviny: jeřabiny, šípky, hloh, bez černý, rozinky
- luštěniny a zelený hrášek nebo kukuřici (z mrazáku – není potřeba vařit)
- dále pak obilná zrna, nakrájená jablíčka, nastrohanou mrkev, nebo také ovesné vločky či vařenou rýži nebo vařené brambory.

Namíchané směsi pro krmení venkových ptáčků, případně i sušený hmyz, lze také zakoupit v zahradnických nebo chovatelských potřebách či na internetu.

Krmení je vhodné do krmítka pravidelně přispívat v menším množství, protože může začít plesnivět.

Pokud pro příkrmování chceme využít lojové koule, máme několik možností. Pokud je koupíte, je potřeba je vybalit ze sítěk, jimiž bývají obalené. Ptáčci se mohou do sítěk zachytit drápky a nedokáží se z nich osvobodit. Větší ptáci mohou zbytky koule pozřít i se sítkou, což jim může způsobit vážné zdravotní potíže. Stejně nebezpečí hrozí i dalším zvířatům (např. ježkům nebo psům), kteří mohou najít sítky spadlé ze stromu nebo krmítka. Lojovou pochoutku můžeme také jednoduše vyrobit – do rozpuštěného hovězího či skopového loje stačí zamíchat olejnaté plody a semínka (např. slunečnice nebo různá jádra oříšků). Touto směsí lze vyplnit a zavěsit dnem vzhůru například květináč nebo rozpulený kokos.

Do krmítek rozhodně nedávejme kuchyňské zbytky, suché těstoviny nebo pečivo.

A když třeba vyrazíme na procházku někam k rybníku nebo řece, můžeme dopřát pochoutky i vodnímu ptactvu, a to například: nakrájený salát, obiloviny (pšenice, žito, oves), zeleninové odřezky a slupky, mražený hrášek nebo kukuřici, ptačí zob a případně i granule pro vrubozobé ptáky (k zakoupení v obchodech s chovatelskými potřebami). I zde platí, že se vodní ptactvo nedoporučuje krmit pečivem, které je ve větším množství škodlivé.

Ing. Petr Kuba
předseda spolku Malínské aleje, z.s.

Poděkování

Zpravodaj ze schránky vyzvedám
a články o přírodě vyhledám.
O články se spolek Malínské aleje
postará,
v obsahu vždy něco zajímavého má.
Pokaždé mě tam mnohé zaujme,
po srdci pohladí a úsměv naladí.
Malínská alej dlouhou historii má,
šumění listů nám o ní povídá.
Výhledy pěkné máme na louky, lesy
a horami v dáli se kocháme.
Na hladině přehrady si vlnky hrají
a sluneční paprsky po nich tancují.
Krásné údolí svému jménu
ostudu nedělá,
pohodu a klídek nám dodává.
Články o stromech velkou
pravdu mají,
potřebný kyslík, stín v horkém létě
nám poskytují.
Stromy tu mnoho let před námi byly,
dlouho po nás budou.
Je zapotřebí o ně pečovat,
umět jim naslouchat.
Vše co nám příroda povídá
naše mysl do paměti si dá.
Babičky různé dřeviny, keře znaly
a článkem jsme si na ně vzpomněli.
Pokud spatřím slovo moruše,
rázem v dětství se ocitám
a prázdniny u babičky
ve vzpomínce prožívám.
Babička v Děvině u Bratislavy žila,
alej moruší podél Dunaje zdobila.
Plody sladkou chuť mají,
našemu zdraví prospívají.
V každém článku láska k přírodě
na nás dýchá.
Sílu a radost nám předává!!
Za vše děkujeme a na další články
se nedočkavě těšeme.

Zapsala dne 10. 10. 2023
Hana Gronychová z KČT

Alej roku

Jak jsme vás již dříve informovali, nominovali jsme třešňovou alej od Nového Malína směrem ke Krásnému do soutěže Alej roku. Nominace byla úspěšná a naše alej patří mezi pět nominovaných alejí v Olomouckém kraji. O přízeň bojuje ještě jedna mladší třešňová alej, smíšená alej, dubová alej a sakurová alej. Hlasování bylo spuštěno dne 2. 11. 2023 a ukončeno

bude dne 25. 1. 2024. Tímto vás chceme požádat o podporu při hlasování. Hlasovat můžete na: <https://alejroku.cz/2023/tresnova-alej-u-noveho-malina>

Budeme rádi, pokud podpoříte právě tu „naši“ Malínskou alej. A když vás osloví některá jiná alej, nevadí, všechny si zaslouží obdiv. Ale té „naší“ aleji držte palce ☺

Ing. Petr Kuba
předseda spolku Malínské aleje, z.s.

Zámeček

Rodinné centrum Vikýrek z.s. si Vás v rámci svého plánovaného programu na Zámku Třemešek a ve Vikýřovicích v předvánočním čase dovoluje pozvat na tyto akce:

1. adventní neděle (3. 12. 2023) pro Vás připravujeme již naši tradiční výrobu vánočních věnců. Tvoření se bude konat v zimní zahradě na Zámku Třemešek v čase od 15:00–18:00. K dispozici budou korpusy na věnce, větvičky a také ozdoby. Nebudou chybět vánoční koledy a punč. Cena za výrobu adventního věnce je 250 Kč.

2. adventní neděle (10. 12. 2023) si můžete přijít na Zámek Třemešek vyrobit s Danou N. další možné vánoční dárečky. Tentokrát to budou macrame vánoční výrobky – andělka, stromeček nebo baňka. Přijďte si s dětmi vyrobit vánoční dárečky pro své nejbližší!

3. adventní neděle (17. 12. 2023) se můžete těšit na odpoledne plné tvoření, punče a vánoční nálady. Připraveny budou různé vánoční tradice.

Kromě pravidelného týdenního programu a nejrůznějších akcí nabízíme v průběhu celého roku kurzy, semináře, besedy, poradny a jiné vzdělávací aktivity pro rodiče.

V zimních měsících nabízíme také možnost propůjčení našich prostorů pro konání dětských oslav. Bližší informace na přiloženém letáčku.

Veškeré informace o naší nabídce, chystaných akcích a aktivitách naleznete na stránkách www.vikyrek.cz.

Aktuální dění, důležité informace a fotky zveřejňujeme také na našem facebookovém profilu – Rodinné centrum Vikýrek a Zonerama.cz.

Všem dětem, rodičům a přátelům našeho rodinného centra přejeme pohodový adventní čas, klidné vánoční svátky a do nového roku pevné zdraví, lásku a spokojenost.

Těšíme se na všechny návštěvníky!

Za tým RC Vikýrek z.s.
Bc. Veronika Maitnerová

KAVÁRNA TŘEMEŠEK

ADVENTNÍ PROGRAM 2023

V letošním adventním období připravuje kavárna Třemešek řadu kulturních akcí, ale také jednu inovaci. Některé akce budou ve spolupráci s CSS Pomněnka, které představí veřejnosti práci své nejmladší služby - Sociálně terapeutická dílna. Od loňského podzimu se tato sociální služba věnuje nácvičce kavárenských dovedností. V letošním adventním období by se poprvé ráda předvedla veřejnosti a ukázala, že lidé s mentálním postižením mají znamenité předpoklady a dovednosti pro svět pohostinství. Už teď se těší a rádi Vás v zámecké kavárně obslouží.

Určitě nás navštivte! Během těchto vybraných kulturních akcí bude „netradiční obsluha“ právě k Vaším službám.

V tomto období bude přístupná i výstava "NEBESKÉ JESENÍKY" - fotografie z perspektivy dronu" od autora Michala Cikryta.

Přijďte podpořit naši iniciativu a prožijte adventní období plně chutí, kultury a inspirace.

Těšíme se na Vás!

Advent s Vikýrkem

15:00-18:00

<p>26.11.2023 Vikýřovice <i>Tvoření (nejen) adventních svíček s Danou N.</i> CENA: 350 Kč</p>	<p>3.12.2023 Třemešek <i>Výroba vánočních věnců</i> CENA: 250 Kč</p>
<p>10.12.2023 Třemešek <i>Tvoření macrame vánočních výrobků s Danou N.</i> CENA: 250 Kč</p>	<p>17.12.2023 Třemešek <i>Vánoční tradice na Zámku</i> Vstupné dobrovolné</p>

Rezervace na www.vikyrek.cz

STORNO POPLATKY
7-4 dny před - 50%
3-1 den před 100%
Je možné za sebe poslat nahradníka.

KAVÁRNA TŘEMEŠEK

ADVENTNÍ PROGRAM 2023

1. TÝDEN

27.11. 16:30 Zimní věnce - WORKSHOP
Tvoření s Markétou Heverovou Vám přinese věnce s vlastním osobním dotekem, které mohou ozdobit Váš domov, zahradu nebo se stát jedinečným dárkem pro vaše blízké. Představíme Vám různé techniky, tipy a triky, abyste mohli vyjádřit svou kreativitu a styl.

30.11. 10:00 Setkání se seniery
Přijímání odchytky od běžného dne se seniery z Chráněného bydlení ze Sociálních služeb města Šumperka. Ti si kromě občerstvení prohlédnou výstavu a zprjemní a obohatí si svůj den. [akce s „NETRADIČNÍ OBSLUHOU“]

1.12. 16:30 Adventní věnce - WORKSHOP
Pod vedením Markéty Heverové se naučíte vytvářet své vlastní adventní věnce, které můžete použít na ozdobení domova nebo jako dárek pro své blízké. Představíme Vám jednoduché techniky a tipy, které vám umožní dát věncům osobní nádech a projev vlastní kreativitou.

2.12. 16:00 ALDANTE & UKÁZKA DRONU
Folklorní pěvecký soubor složený z energicky nabýtvých senierek, se plným srdcem chystá zazpívat předvánoční a vánoční písně, kterými přinesou radost a inspiraci. Při této příležitosti autor aktuálně probíhající výstavy „NEBESKÉ JESENÍKY“ Michal Cikryt představí veřejnosti dron, kterým zachycuje unikátní fotografie, které jsou aktuálně k vidění v kavárně Třemešek a v komunitním centru.

2. TÝDEN

7.12. 9:30 Loutkové divadlo
Loutkové divadlo představuje návrat k tradičnímu řemeslu a zároveň je uměleckou formou, která rozhodně neomezuje své poslání pouze na děti. Umělci využívají loutky k emotivnímu vyjádření příběhů a myšlenek, které uvítají všechny věkové skupiny. [akce s „NETRADIČNÍ OBSLUHOU“]

3. TÝDEN

15.12. 11:00 Kapela ZAKAFY
Zakafy je hudební uskupení, které se pohybuje v žánru folku s jemnými popy a country vlivy. Jak již název napovídá, jde o hudbu usitou na míru přímo k popíjení kávy. Texty písní vás přenesou do atmosféry klidu a pohody směrem k aktivnímu odpočinku. [akce s „NETRADIČNÍ OBSLUHOU“]

4. TÝDEN

18.12. 11:00 Sbor Armády
Sbor Armády spásy zpívá s opravdovým citem a emocemi. Projev často dodává písním nezaměnitelnou autenticitu a hloubku, což vytváří hudební zážitek, který dodává zvuku autentičnost a emoční hloubku. [akce s „NETRADIČNÍ OBSLUHOU“]

Těšíme se na Vás!

ÚSTAV EKOLOGICKÉHO
VZDĚLÁVÁNÍ, z. ú.

Z MLADOŇOVA

Koruny stromů se zbarvily všemi barvami, dětem utekly dva měsíce školního dobrodružství a stále sychravější počasí nabádá k lenosti. U nás v Mladoňově si zahálku nemůžeme (a ani nechceme) dovolit. Kalendář je nabitý do konce roku, a těší nás, že je o naši nabídku velký zájem.

V září proběhl týdenní adaptační kurz Gymnázia Šumperk pro studenty z prvního ročníku. Během podzimních měsíců se uskutečnilo celkem 8 škol v přírodě s různými tématy. Postupně k nám zavítali žáci z Nového Malína, Šumperka, Uničova, Hrabšína a tradičně přijela ZŠ a SŠ Pomněnka. S příchodem podzimu jsou namísto škol v přírodě žádané výukové programy. Mezi nejoblíbenějšími nadále zůstávají dva tematicky laděné programy VP Podzim volá a VP Advent.

HALLOWEEN V ÚEV

Ze středy 25. na čtvrtek 26. října proběhl Halloween. Celkem 38 dětí se odvážilo poslechnout si strašidelný příběh o nálezu vrtule z letadla z první světové války. Zmíněná vrtule je několik měsíců součástí výzdoby v naší budově. Následovala noční hra na jejímž konci se účastníci dozvěděli konec příběhu. A co by to bylo za Halloween bez pořádné party v maskách? I na ni samozřejmě došlo, stejně jako na dlabání dýní. Dle slov dětí začaly podzimní prázdniny stylově!

Mluvíme – li o obsazeném kalendáři, je třeba zmínit i víkendy. Během nich probíhají sborová soustředění, soukromé narozeninové oslavy či svatby.

Halloween

Halloween

Benefiční pochod

BENEFICE

Letos nás oslovilo oční centrum Ottlens s nadací Zlatá Andělka z.s., abychom společnými silami uspořádali BENEFIČNÍ POCHOD „našlápní to...!“ Zmíněná nadace podpořila již několik lidských příběhů a dobročinných projektů. Akce se uskutečnila v sobotu 7. 10. 2023 v Písařově (od Zašívárny). Návštěvníci měli na výběr ze dvou tras. Kratší trasa (2 km) byla vyzdobena pohádkovými postavami. Delší trasa byla dlouhá 12 km. Počasí bylo nádherné a akce se líbila všem dobrovolníkům, pomocníkům i návštěvníkům. Výtěžek z akce činil 36 800 Kč. Veškerý výtěžek poputuje zrakově postiženým a jinak znevýhodněným lidem. Děkujeme za možnost podílet se na dalším hezkém projektu. Poděkování patří všem, kteří se jakkoli zapojili při realizaci sobotního „DobroDne.“

ADVENT

Rádi bychom Vás pozvali na tradiční výrobu adventních věnců. Akce proběhne v sobotu 2. prosince od 14 hodin. Na tuto akci je třeba přihlásit se předem. S sebou si vezmete pouze vlastní svíčky na věnec, vše ostatní (občerstvení, věnce i přírodní ozdoby) pro Vás připravíme my. Vždy se povede vytvořit přátelskou atmosféru s adventní náladou.

V lednu nás čeká příprava táborů, jarních škol v přírodě a rozroste se také nabídka VP o nové téma Zpátky do minulosti. Práce bude hodně a my se na ni těšíme. Připomínáme, že 10. ledna 2024 se spouští přihlašování na tábory. Nabídka letních táborů, i konkrétní datum s přihlašováním, bude zveřejněno na naši FB stránce Úev Mladoňov, a také na webu www.uevmmladonov.cz.

Děkujeme obci Nový Malín za podporu, široké veřejnosti za zájem o naše služby a také všem dobrovolníkům a kamarádům za výpomoc při organizaci všech akcí.

ÚEV tým

Noční pohled na Mladoňov

Vrchol Mrtvého muže

Svatba

Škola v přírodě – Nový Malín

Výroba adventních věnců
 PRO DOSPĚLÉ
2. 12. 2023
 14:00
 250,-
 PŘIHLAŠOVÁNÍ: na tel. 731 779 584 nebo na
 V ceně: 1 ks slámového věnce, ozdoby, občerstvení
 *svíčky vlastní ÚEV MLADOŇOV

LÉTO 2024
 ✨ **V MLADOŇOVĚ**

30.6. - 6.7.2024		ENGLISH CAMP
11 - 16 LET		BUDOVA
30.6. - 6.7.2024		POD ŠIRÝM NEBEM
10 - 15 LET		CHATKY
8. - 12.7.2024		PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR
7 - 10 LET		NOVÝ MALÍN
20. - 26.7.2024		MALÝ PRINC
7 - 10 LET		BUDOVA, CHATKY
28.7. - 4.8.2024		HUNGER GAMES
11 - 16 LET		BUDOVA, CHATKY

PŘIHLAŠOVÁNÍ BUDE SPUŠTĚNO
10.1.2024

UEVMLADONOV.CZ | FACEBOOK | INSTAGRAM

Římskokatolická farnost
Nový Malín,
**Kostel Narození Panny
Marie**

Nový Malín 700,
788 03 Nový Malín

rozpis mší svatých
neděle 10:30 hod.
čtvrtek 18:00 hod.

farář

P. Mgr. Otto Sekanina

Jana Žižky 144,

789 61 Bludov

E-mail: fabludov@ado.cz

Telefon: 731 626 532

Zamyšlení

Je před námi adventní a vánoční období. Čas spojený s mnoha setkáními a návštěvami. Asi se všichni těšíme a představujeme si, jaké by to mělo být, co nesmí chybět a co je potřeba zařídit. Pro křesťany jsou Vánoce oslavou mimořádného setkání Boha s člověkem. To setkání začalo v chudé stáji mezi

těmi nejobyčejnějšími lidmi. Proto, abychom i my zažili něco z těch božích Vánoc, nepotřebujeme drahé věci ani speciální pozvánku. Potřebujeme srdce otevřené pro druhé a ochotu být nablízku těm, kteří zažívají nesnáze. Pak i v našem životě bude zářit hvězda lásky a naděje.

P. Otto Sekanina

Vánoce v kostele v Novém Malíně 2023

24. 12.	9:30	Mše 4. neděle adventní
	10:30	otvírání betléma – program pro děti
	20:00	Slavnostní mše sv. – první vánoční bohoslužba
		od 10:30 do 15:00 bude v předsíni kostela betlémské světlo
25. 12.		SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ
	10:30	Slavnostní mše svatá
26. 12.		Svátek sv. Štěpána
	10:30	Mše svatá
31. 12.		Svátek sv. Rodiny
	10:30	Mše sv. s obnovou manželských slibů
1. 1. 2024		SLAVNOST P. MARIE, MATKY BOŽÍ
	10:30	Slavnostní mše svatá

Probíhající práce kostel Nový Malín

Od měsíce září začal v okolí kostela panovat čilý stavební ruch. V rámci připravovaných oprav v interiéru památky je potřeba vyřešit množství problémů, které negativně ovlivňují nejenom stav obvodového zdiva stavby, ale v neposlední řadě též výskyt dřevokazných hub a škůdců v kostelním mobiliáři. Takto můžeme charakterizovat hlavní důvody, které nás vedou k odstranění těchto kritérií. Zároveň se ukázalo faktem, že část vnitřních omítek chrámu je z období pozdní gotiky až renesance. Lze konstatovat, že se objekt kostela nachází ve stavu, kdy je nutné vzhledem k plánované rekonstrukci, okolnostem a vlhkostní problematice objektu řešit tento stav, aby nedocházelo ke zhoršování celkového stavu budovy. Stav objektu odpovídá jeho stáří a izolačním možnostem používaných v této době. Ke zhoršení poměrů dochází z mnoha důvodů a příčin, jako je vztlínající vlhkost, která se propojuje s průsakovou gravitační vlhkostí podél obvodových konstrukcí z atmosférických srážek, boční vlhkost z přilehlého pórovitého prostředí. Zásadní příčinou je také působení atmosférických vlivů, kdy z důvodu poruch dešťových okapů

a svodů dochází k přímému zatékání vody na povrch konstrukcí zdiva.

V rámci letošní etapy máme téměř splněno. Proběhlo oboustranné horizontální navrtání zdiva s aplikací jednořadé beztlakové chemické injektáže v plné síle zdi (zdivo o síle i 2,3m). Brigádně byly také otlučeny do metrové výšky již dožilé vnitřní omítky s tím, že nejstarší torzální omítková vrstva byla zachována. Při odkopání terénu podél presbytáře bylo objeveno zajímavé zjištění. I když byl kostel obehnan hřbitovní zdí se třemi bránami a hřbitov samotný byl zrušen v r. 1892, byly nalezeny základy pravděpodobně opěráku klenby gotického kněžiště. To by znamenalo, že kostel v době výstavby (15.století) byl stejně široký a dlouhý jako je dnes. Tomu odpovídá i provedení odstupňovaného základu pod barokním zdivem. Jen věž byla přistavěna později, až v roce 1588.

Před dokončením je zhotovení a položení dešťové kanalizace do dostatečně dimenzovaných vsaků. Odvodňovací systém byl zhotoven nově s položením geotextilního drénu. Okolní terén je celkově snížen na původní hranici. Po terénních úpravách bude podél fasády

namísto okapového chodníku z dlažby provedena zatravnovací úprava. Tyto práce, zároveň s úpravou okolních ploch budou dokončeny v listopadových měsících. V příštím roce bychom rádi, vzhledem ke zmíněným skutečnostem, pokračovali. Zbývá nám jižní strana kostela – totéž od nároží sakristie po samotné průčelí. Zde je také částečně uvažováno za pomoci technologie drátové elektroosmózy. Poté se již naplno můžeme věnovat zvelebování interiéru kostela Narození Panny Marie.

Marcel Poisl
technický administrátor
děkanátu Šumperk

Kostel Nový Malín zve:

OTVÍRÁNÍ BETLÉMA

program pro děti – Andělé vypráví...

24. prosinec – štědrý den v 10:30 hod.

BETLÉMSKÉ SVĚTLO na štědrý den od 10:30 hod. v předsíni kostela

Z malínských kronik rok 1973

Přepis z kroniky je doslovný, bez jazykových či gramatických úprav, pouze jména jsou zkrácena na iniciály.

PRODEJNÍ SÍŤ V OBCI

V průběhu roku 1973 nedošlo k žádnému rozšíření obchodní sítě v obci. Z prodejny textilu odešla do důchodu s. Z. M., avšak převzala prodejnu potravin u s. S. Místo s. M. nastoupila na prodejnu textilu E. M. V říjnu odešla z prodejny Masny s. H. pro nemoc a místo ní nastoupil s. D. F.

Plnění tržeb bylo následující

Prodejna a jméno vedoucího:	Plán tržeb:	Skutečnost
Pramen – R. V.	1 892 000 Kčs	1 953 000 Kčs
Pramen – masna – V. M.	905 000 Kčs	1 007 000 Kčs
Průmysl. Prod. – S. V.	1 374 000 Kčs	1 280 000 Kčs
Textil – E. M.	1 022 000 Kčs	886 000 Kčs
Potravin u Sojáka – M. Z.	488 000 Kčs	388 000 Kčs
Potravin Plechy – S. A.	1 154 000 Kčs	1 249 000 Kčs
Potravin – L. J.	2 592 000 Kčs	2 522 000 Kčs
Masna – D. F.	578 000 Kčs	653 000 Kčs
Pohostinství – Z. K.	1 000 000 Kčs	1 110 000 Kčs
Pohostinství – H. M.	398 000 Kčs	461 000 Kčs

Celkový plán tržeb činil v roce 1973 10 822 000 Kčs
docíleno bylo 11 149 000 Kč

Jenom na místních hostincích odvedli naši občané a strážníci 1 571 000 Kč.

Mimo uvedené služby ještě po celý rok dojížděla pojízdná prodejna na horní konec obce, avšak tato tržba není evidována.

STAV HOSPODÁŘSKÉHO ZVÍŘECTVA V OBCI MIMO JZD

Jednotně hospodařící rolníci v roce 1973 chovali 76 kusů slepic včetně kohoutů a kuřat, 4 kozy, 1 prase a jednu krávu.

Mimo to samotný F. K. jako jediný soukromý zemědělec choval 22 kusů prasat, z toho 7 prasniček, 1 kance, 12 selat a 1 prase. Dále 5 kusů skotu a jednoho koně.

Bezzemci do 0,50 ha chovali 1 676 kusů slepic, 127 kohoutů, 8 kusů kuřat, 21 kusů hus, 20 kusů kachen, 24 kusů krut, 14 kusů koz, 9 kusů prasat, 13 kusů skotu, z toho jenom jednu krávu a pět koní.

Záhumenkáři chovali 911 slepic, 18 kuřat, 73 kohoutů, 12 hus, 6 kachen, 8 krut, 30 koz, 10 ovcí, 64 prasat, 32 kusů skotu, z toho 17 krav a dva koně.

JEDNOTNÉ ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO

JZD hospodařilo v roce 1973 výměře 820 ha zemědělské půdy z toho 695 ha orné. Počet členů družstva činil 145 členů, z toho 63 důchodců. U vedení a hospodářských pracovníků JZD nedošlo k žádným změnám oproti roku 1972.

Rostlinná výroba

	oseto	docíleno výnosu
Pšenice	183 ha	41,2 q
oves	20 ha	24,7 q
ječmen	202 ha	34,1 q
cukrovka	23 ha	197,5 q
brambory	11 ha	238,7 q
řepka	41 ha	21,7 q

Dále JZD pěstovalo mák, krmnou řepu, kukuřici, směsky a píniny. Během roku pokračovalo JZD v zúrodnovacích pracích, melioraci a rekultivaci luk, která byla provedena na 10 ha vápnění pak na 12 ha.

Živočišná výroba

Celková hodnota zvířat k 31. 12. 1973 činila 4 294 253,- Kč.

Stav dobytka činil:

300 ks. krav	1 808 ks. prasat
10 ks. březích jalovic	150 ks. prasnic
97 ks. jalovic	12 ks. prasniček
225 ks. telat	6 ks. kanců
1 ks. kůň a 1 ks. hříbě	405 ks. selat

Dojivost na jednu krávu činila 2 419 l mléka, t. j. na kus a den 6, 62 l mléka.

Odchov selat od jedné prasnice činil 13,70 ks.

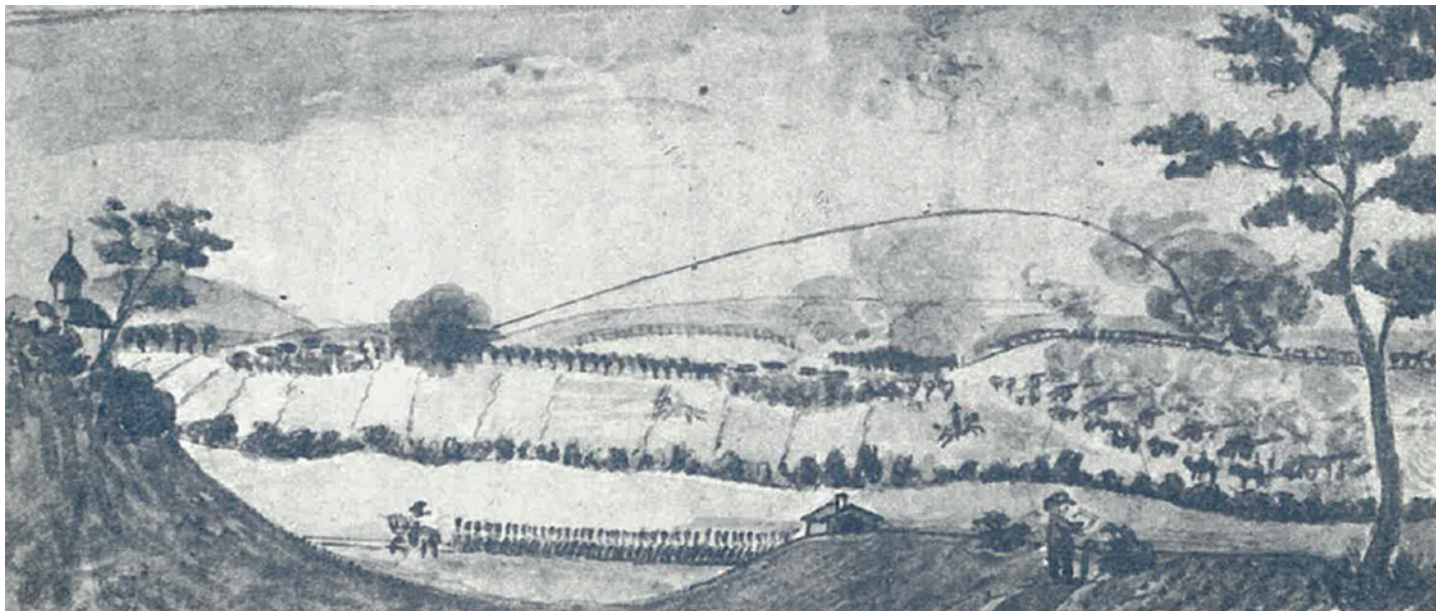
Přepsala
Bc. Miroslava Krausová

Prusko-rakouská válka 1866

17. června 1866 začala prusko – rakouská válka. Šlo o konflikt, ve kterém se mělo rozhodnout, kdo získá převahu mezi německými státy. Zda to bude monarchie habsburská nebo hohenzollernská, která bude stát v čele sjednoceného Německa.

Třetího července v bitvě u Sadové, byla rychle poražena rakouská armáda a Prusové měli otevřenou cestu na Prahu i na Vídeň, hlavní město habsburské monarchie. Osmého července pruská vojska obsadila Prahu a nebezpečně se začala přibližovat k moravským hranicím. Rakouské velení na tuto situaci zareagovalo tak, že nařídilo ústup zbývajících zdecimovaných jednotek do olomoucké pevnosti. Po krátkém odpočinku,

15. července brzy ráno vojsko opustilo město. V té době se pruská armáda pohybovala v prostoru mezi Konicemi a Prostějovem. K vojenskému střetu došlo mezi obcí Dub nad Moravou a Tovačovem. Bitva u Tovačova skončila kolem 11. hodiny další prohrou rakouských vojsk s velkými ztrátami na životech na obou stranách. A za několik dní, koncem měsíce července, byla tato válka ukončena příměřím.

Také naší obce se tato válka týkala. V jejím průběhu byly přímo ve Frankštátě ubytovány dva pruské pěší pluky a později i vozatajstvo. Lidé byli ve střehu a opatrní, proto raději cennější majetek a poklady byly včas někde zazděny nebo zakopány. Bylo také nařízeno, kdo a kolik vojáků musí ubytovat, popř. jaké potraviny zajistit. Sedláci se museli dělit o příprěž, což ale nedělali rádi, hlavně kvůli žňovým pracem v plném proudu. Protože Prusové jedli rádi čerstvou zeleninu a hlavně cibuli, vyměňovali kávu z bobů za tyto suroviny a hospodyně z Frankštátu měly tak zásobu kávy na delší dobu. I děti se museli zapojit. Ve škole třepily stará prostěradla na obvazy. Bohoslužby a večerní požehnání byly slouženy za slavné vítězství (ale cí?). Církevní svátky světili Prusové společně s Frankštátskými a mnozí sedláci byli jejich přívrženci. Přednosti i chyby Prusů byly zaznamenány i ve farních kronikách. Podle nich prý :

1. Plnili svědomitě své náboženské povinnosti, přicházeli pilně do kostela a ukazovali zde vzorné a povznášející chování.
2. Klení nebylo u nich tak na denním pořádku jako u rakouského vojska.
3. Oficiři zacházeli s podřízenými rozumně a laskavě.
4. Jejich chování vůči ženskému pohlaví nelze vynachválit, u nás vzniklo zdání, jako by nebylo žádného šestého přikázání.
5. Vědecké vzdělání bylo u Prusů mnohem lepší než u Rakušanů.

6. Majetek byl jistý, nedocházelo k žádným krádežím. Prusové protestovali, když byly dveře u skříně zamykány.

7. Kněží požívali u Prusů větší vážnosti než u Rakušanů.

8. Chyba: v jídle a v pití neznali hranic.

Přiložené obrázky jsou dílem podomního obchodníka z Dobrušky, jménem Alois Beer (1833–1897). Ten prodával např. jehly nitě, knoflíky, brýle a jiné drobné potřebné věci do domácnosti. Rád a dobře kreslil při svém putování všechny „pamětihodnosti“, krajiny, stavby i lidi a zajímavé výjevy a situace zaznamenával ve svých denících. Na jedné ze svých cest v roce 1866 se nevědomky ocitl dokonce na kopci nad bitevním polem. Beer si zde zaujatě a bezelstně kreslil vojáků, jejich uniformy, zbraně a vybavení. Když si ho povšimli, měli ho za špeha. Ti ho hnali, ale Beer si svůj život uchránil.

Alois Beer

Autoportrét Aloise Beera

Dagmar Koverdinská

Vzpomínky z Frankštátu

Ztracená romance

Hustá oblaka dýmu stoupala z tmavých lesů k ocelově šedé podzimní obloze. Zapojila se moje představivost smíchaná se zkušeností a se vzpomínkami mého dětství. Lesní požár nebo uhlíř?

Ničivé letní bouře a blesky mnohokrát způsobily vážné škody, vyvrátily vzrostlé stromy a zničily krásné lesy. Polámané větve a rozštípané kmeny stromů ležely bezvládně na zemi a bránily nutným lesním pracem. Dřevo se muselo co nejdříve zpracovat a odvézt, aby se v něm neusadili škůdci. Skupinky dětí z Frankštátu chodily do lesa a sbíraly větvičky na otop.

Dřevorubci pilně pracovali a převáželi mohutné kmeny na pilu. Rozštípané kusy a zbytky si svázeli uhlíři a zpracovávali je na dřevěné uhlí, kterým se topilo v kovárnách. Kovárny byly dříve v každé vesnici.

Jako dítě jsem se rád toulal lesem. Miloval jsem vůni jehličí, poslouchal ptačí zpěv a sledoval zvěř. Mnohokrát jsem měl příležitost pozorovat práci lidí v lese. Mimo jiné jsem se seznámil s romantickou prací uhlířů. Milíř se obvykle stavěl na mýtině chráněné před větrem poblíž malého potůčku. Práce uhlířů byla namáhavá. Museli dopravit na místo různé velké kmeny, ze kterých stavěli milíře. Uvnitř byly vertikálně postavené suché kusy dřeva a mezery byly umně vyplněny lesním odpadem. Kolem se rovnalo zbylé dřevo a pečlivě se připravily průduchy, které napomohly řízenému procesu uhelnatění dřeva za vysoké teploty. Hromada se pokryla vrstvou zeminy a navlhčeného popela, a vše se přikrylo jedlovými větvemi.

perokresba vesnice, autor obrázku F. Urban

Když se milíř zapálil, hořel několik dní, a oheň se musel hlídat. Uhlíř měl obvykle nedaleko postavenou chatrč, kde odpočíval a přespával. Od dob kouřících milířů v okolí Frankštátu uběhlo hodně času. Romantika kouřících milířů v krásných lesích zůstala v mé paměti a další generace ji budou znát již jen z povídaní.

Vzpomínky F. Lukase z knihy Frankstadt
– ein Heimatbuch

volně přeložila
MUDr. Mgr. Veronika Solařová.

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA
ZÁKLADNÍ DEVÍTILETÁ ŠKOLA
V ŠUMPERKU, UL. 8. KVĚTNA 63

Hledáme spolužáky.
Pan Dreščík hledá své spolužáky,
kteří s ním navštěvovali III. ZŠ v
Šumperku v letech 1969 - 1978
Kontakt 723 911 470

Třída: 632
Ročník: 632

Jméno: _____
Den, měsíc a rok narození: _____
místo: *Šumperk*, okres: *Šumperk*
Národnost: *česká* Státní příslušnost: *ČSSR*

Chování	I. pololetí	II. pololetí
		1

Prospěch v učebních předmětech

SEVT - 49 212 4 - 1.-5. ročník ZŠ
Švoboda 4 - 870 622/ - 1987

**TVŮJ
ODVOZ**
773 050 060

ZVÝHODNĚNÉ DÁLKOVÉ TRASY

PŘEPRAVA NA/Z LETIŠTĚ

TAXISLUŽBA ŠUMPERK

OSOBNÍ ŘIDIČ

EXPRESNÍ PŘEPRAVA ZÁSILEK

SLEDUJTE NÁS NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

WWW.TVUJODVOZ.CZ

ČERPACÍ STANICE FLY HORSE

Průmyslová 657, Vikýřovice

otevřeno denně 5-20, tankovací automat non-stop
kvalitní pohonné hmoty - Diesel, N95, N98, AdBlue
skvělé ceny | příjemné prostředí | milá obsluha

každé ráno čerstvě připravované bagety
suroviny od lokálních výrobců

Vaše nejoblíbenější sekaná de luxe za 89 Kč

objednávky na vyzvednutí jídel na tel.: 605 901 582

Poslední přání

Přemýšleli jste někdy,
jak byste si přáli zemřít?
Jak si představujete lékařskou péči
na sklonku života?
Máte představu, jaké byste si přáli
poslední rozloučení?
Chcete si o své smrti,
o svých posledních věcech
a jejich uspořádání popovídat,
naplánovat a zaznamenat je
pro blízké?

Kolem umírání a smrti vyvstává
spousta otázek, které si můžete
zodpovědět už dnes.

Také spousta pocitů a emocí,
kterým spolu poskytneme prostor.
Můžete se podívat svému strachu
ze smrti do očí
a uvědomit si radost z toho,
že ještě žijete.

Jsem tady pro Vás.

Pokud vám zemřel blízký člověk
a vy nechcete tradiční pohřeb...
Pokud toužíte po smysluplném,
osobním rozloučení...
Jsem tady pro vás.
Pomůžu vám naplánovat
a realizovat poslední
rozloučení,
které může být krásné
a jedinečné,
s respektem k příběhu
zemřelého, vaší rodině,
i k vašemu zármutku.

S úctou a lidskostí.

MIRKA ZAGOZDOVÁ
NOVÝ MALÍN 294
TEL. 604 936 682

www.mezi-svety.cz

Krako welding

Děkujeme našim zákazníkům za přízeň
v roce 2023. Přejeme vše nejlepší, hodně
zdraví a pohody v roce 2024.

KRAKO-WELDING s.r.o.

Nový Malín 507

Provozní doba

Po - Pá: 6:30 - 16:00

www.krakowelding.cz

Adventní

J A R M A R K

S MIKULÁŠSKOU NADÍLKOU

Neděle 3. prosince 2023

od 13ti hod. na náměstí v Novém Malíně

Stánky s vánočním zbožím

Vyráběcí koutek pro děti
Kavárna

Malínský punč a další občerstvení

14:00h. Josef Kocůrek & HIS

PRAŽSKÝ HRADČANSKÝ ORCHESTR

15:30h.

Fleksible

& Helena Šmirousová

Christmas R'N'R Show!

17:00h. Rozsvícení vánočního stromku

PŘÍCHOD SV. MIKULÁŠE

ADVENTNÍ KONCERTY

NOVÝ MALÍN

V MÍSTNÍM KOSTELE NAROZENÍ PANNY MARIE

I. NEDĚLE

3. 12. 2023

Josef Kocůrek & HIS
14h. PRAŽSKÝ HRADČANSKÝ ORCHESTR

15:30h. **FLEKSIBLE**

& HelenaŠmírousová
Christmas R'N'R Show!

před kostelem

II. NEDĚLE

10.12.2023

Adventní koncert

16h. MŠ a ZŠ Nový Malín

v sokolovně

III. NEDĚLE

17. 12. 2023

17h. **TapTýda**

v kostele

IV. PÁTEK

22.12.2023

17h. **HALELUJA BAND**

v kostele

Tradiční

VÁNOČNÍ
PUNČ